

ek

Postafiók 151
Kiadásnapja: minden hétfőn
Kiadás helye: Budapest
Kiadó: Magyar Könyvkiadó Vállalat
Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő
Főosztályvezető: Kámbor Ferenc
Bucuresti szerkesztő: Hát-szegi Ernő, Strada Cobalcescu 52.

OLKELET

ZSIDÓ NAPILAP

Ára 5 lej
Kéziratok megőrzését és visszaküldését megvárjuk. Főszerkesztő: dr. Marton Ernő. Felelős szerkesztő: Kámbor Ferenc. Bucuresti szerkesztő: Hát-szegi Ernő, Strada Cobalcescu 52.
Vasárnap, június 5.
1938—5698. Szíván 5.
XXI évf., 124. szám.

A minisztertanács nagyfontosságú határozatai az állampolgársági revízió, az italmérési engedélyek ellenőrzéséről és a nemzeti munkavédelmi törvény alkalmazásáról

A kisebbségi kérdés megoldását tanulmányozza a kormány

Királyi tanácsost neveznek ki a kisebbségi kormánybiztosság élére. Cuza professor kihallgatáson Miron patriárka-miniszterelnöknél

Bucuresti, június 3. A kormány tagjai szerdán este az uralkodó elnöklete alatt minisztertanácsra ültek össze, amely három óra hosszat tartott és a kormányban bizonyos kérdésekkel kapcsolatos sürgős teendőivel foglalkozott. A minisztertanács rendkívül fontos és komoly határozatokat hozott, amelyek jelentősége és kiterjedése csak azoknak gyakorlati végrehajtásával kapcsolatosan lesz lemérhető. A leadott hivatalos közlemény szerint a minisztertanács elhatározta, hogy intézkedéseket fogantat az állampolgársági revíziós munkálatok szorosabb felügyelete irányában. Elhatározta, hogy ellenőrzés alá helyezi a körülményeket, amelyek között végrehajtásra kerül az italmérési engedélyek revíziója. Elrendelték a nemzeti munkavédelmi törvény alkalmazásának szorosabb felügyeletét.

doigoz ki, amelynek gyakorlati alkalmazásához azonnal hozzálátanak. Ezen intézkedések keretében meg fogják szervezni a kisebbségi kormánybiztosságot is. E kormánybiztosság élére, a Curentul értesülése szerint, egyik királyi tanácsost fogják kinevezni.
Rendelet-törvény a marsallok javadalmazásáról
Bucuresti, június 3. A kormány rendelet-törvényt készített, amely a hadsereg marsalljainak, Averescunak és Prezannak havi

80 ezer lej fizetést, valamint ötvenezer reprezentációs és utazási költséget állapít meg. Összesen tehát a marsallok havi százharmvenezer lejt fognak kapni. A múltja nézve a két marsallnak 150—150 ezer lejt állapítottak meg globálisan.
Bucuresti, június 3. Miron patriárka miniszterelnök ma délelőtt kihallgatáson fogadta A. C. Cuza professzort, majd dr. Hans Otto Roth volt német országgyűlési képviselőt.
Bucuresti lapok a minisztertanács határozatáról
Bucuresti, június 3. A Seara című lapban Titeanu volt belügyi államtitkár, a lap főszerkesztője, a szerda esti minisztertanács határozatait kommentálva, a következőket írja:
„Az állampolgársági revízió munkálatait prompt módon és korrektül kell végrehajtani. Maguknak az idevaló kisebbségeknek is érdeklükben áll, hogy ezen a téren bizonyos „lecsapolás” történjék. Emberek, akik sehol nem tudtak elhelyezkedésre találni, ide löttek és Európa csárdájává tették Romániát. A különböző menekülők és dezertőrök egy nagy problémát teremtettek és súlyosbíttak el. Hivatásos agitátorok vad túlzások, vagy az igazság intelligens álcázása útján a neurózis ismert állapotát idézték elő a közvéleményben, amelynek most sürgősen elégtételt kell adni, ami a benszüllöttek érdekében is áll. A kérdés helyes elintézése a megfelelő adagolástól függ. Az arzen kis mennyiségben üdít, nagyobb mennyiségben öl.
Mindenesetre gyorsan kell intézkedni és rövid uton közölni, ki maradhat és kinek kell mennie, mert az tarthatatlan állapot, hogy a bizonytalanságnak ez a Demoklesz-kardja függjön hónapokon át emberek fölött, tantaluszi kinokat okozva a nemzetközi csavargás e karavánjának. Tudni kell sürgősen, hogy ki maradhat és kinek kell mennie, mert a bizonytalansági állapot könnyen és fatális módon szülőanyja lehet közigazgatási in-korrektességeknek.
Ami magát a revíziós eljárást illeti, örököndi kell előfölni, hogy se felesleges szigorúság, sem büns engedékenység ne érvényesüljön az okmányok felülvizsgálásánál. Örököndi kell az eljárás korrektsége fölött, mert az könnyen a „személyes megadózottság” lejtőjére tévedhet.
Titeanu ezután a bucovinai erdőkitermelés-kérdésével kapcsolatos határozatot kom-

A minisztertanács ezután az északmoldovai és bucovinai erdőkitermelés problémájával foglalkozott, majd elhatározta, hogy megszünteti a szövetségi intézmények újraszervezésére és purifikálására irányuló intézkedéseket.

Mint fentebb mondtuk, e határozatok következményei csak gyakorlati alkalmazásukban lesznek pontosan lemérhetőek. Ami az állampolgársági revízió ellenőrzését illeti, az igazságügyi minisztérium hivatalos közleménye szerint rövidesen kimutatás fogja tájékoztatni az ország közvéleményét a munkálatok jelenlegi stádiumáról, ismertetve az eddig eszüközött törlések számát.

Ellenőrző tanács létesül a miniszterelnökség mellett

A minisztertanács foglalkozott végül a miniszterelnökség mellett létesítendő ellenőrző tanács tagjai kinevezésének kérdésével. Ismeretes, hogy a jelenlegi kormányzat az állam és a községek pénzügyi gazdálkodásának szorosabb és szigorúbb ellenőrzése érdekében ellenőrző tanács létesítését határozta el, amelynek alárendelt közgei várattalan inspekciók útján fogják funkciójukat teljesíteni. Az első ilyen ellenőrk kinevezése már meg is történt; a kinevezettek az állami és magángazdasági intézmények legjobb jelenlegi és volt tisztviselőiből kerülnek ki. Másrésztől rendelet-törvény látott napvilágot, amely felsőbb gazdasági tanács létesítését határozta el. Ez a tanács véleményezni fogja a gazdasági és társadalmi jellegű törvényjavaslatokat és a külfölddel kötendő egyezményeket; összeállítja és a gazdasági konjunktúrához idomítja a nemzeti termelés racionalizálására és értékesítésére irányuló terveket és programokat és javaslatokat tehet az árucserre, a tarifák és az adófizetések megállapítását célzó irányelvek összegegyeztetésére. A tanács javaslatot tehet a kormányban bármely a gazdasági helyzet megjavítását célzó intézkedések tételére. A tanács különleges törvények útján más megbízásokat is kaphat a kormánytól. Tizenöt tagból áll, akiket dekrétum útján öt évi időtartamra neveznek ki.

A kisebbségi kérdés megoldása
Bucuresti, június 3. A Curentul jelenti, hogy a kormány tanulmányozás tárgyává tette a kisebbségi kérdést. Az összes miniszteri tárcák vezetői megvizsgálták a kisebbségek gazdasági és kulturális helyzetével kapcsolatosan tárcáikat érintő problémákat. Megállapításokról a miniszterek jelentést készítettek, amely az egyik legközelebbi minisztertanácon kerül megvitatásra. A jelen-tés alapján a minisztertanács munkatervet

mentálja, majd a nemzeti munkavédelmi törvény végrehajtásának ellenőrzésével kapcsolatosan a következőket írja:
„A probléma lényegében az: helyet kell teremteni egy elproletarizálódott intellektuális ifjuság számára. A törvény alkalmazásával kapcsolatosan hibák és túlzások történtek a múltban. Most a kormány újra hozzálát a kérdés rendezéséhez. Mindenesetre ezzel párhuzamosan meg kell szünnie az érdemtelen és felkészületlen diplomásokat gyártó költőgépek szeriában dolgozó tevékenységének is.”

Nem hosszabbítják meg a lejári italmérési engedélyeket?

Bucuresti, június 3. A szeszmonopol pénztár vezetősége mai ülésén foglalkozott a szeszitalok eladásának problémájával. A vezetőség megállapította, hogy a monopoltérmekek vidéki elosztóinak szerződése augusztusban lejárt és elhatározta, hogy a szerződések egy részét nem hosszabbítja meg többé. A határozat intenciója az, hogy egyes vidékeken az állam saját rezsijébe vegye a szeszitalok elosztását és árusítását.
Iorga a kisebbségi kérdésről
A kormányban azon határozatával kapcsolatosan, hogy megszervezi a kisebbségi kormánybiztosságot és tanulmányozás tárgyává teszi a kisebbségi kérdéseket, Iorga professor lapja, a Neamul Romanesc a következőket írja:
„Ez az intézkedés alkalmas lesz arra, hogy kielégítse egy a többséget, mint a kisebbséget, amelyek számára az állam leszögezi az együttélés jogi kereteit, könnyebbé téve számukra az életet és elősegítse az egymáshoz való közeledést. Ez a határozat újabb bizonyítéka annak, hogy milyen gondnal viseltetik az állam polgárai, sőt kisebbség alattvalói iránt is.”

mentálja, majd a nemzeti munkavédelmi törvény végrehajtásának ellenőrzésével kapcsolatosan a következőket írja:
„A probléma lényegében az: helyet kell teremteni egy elproletarizálódott intellektuális ifjuság számára. A törvény alkalmazásával kapcsolatosan hibák és túlzások történtek a múltban. Most a kormány újra hozzálát a kérdés rendezéséhez. Mindenesetre ezzel párhuzamosan meg kell szünnie az érdemtelen és felkészületlen diplomásokat gyártó költőgépek szeriában dolgozó tevékenységének is.”

Nem hosszabbítják meg a lejári italmérési engedélyeket?

Bucuresti, június 3. A szeszmonopol pénztár vezetősége mai ülésén foglalkozott a szeszitalok eladásának problémájával. A vezetőség megállapította, hogy a monopoltérmekek vidéki elosztóinak szerződése augusztusban lejárt és elhatározta, hogy a szerződések egy részét nem hosszabbítja meg többé. A határozat intenciója az, hogy egyes vidékeken az állam saját rezsijébe vegye a szeszitalok elosztását és árusítását.
Iorga a kisebbségi kérdésről
A kormányban azon határozatával kapcsolatosan, hogy megszervezi a kisebbségi kormánybiztosságot és tanulmányozás tárgyává teszi a kisebbségi kérdéseket, Iorga professor lapja, a Neamul Romanesc a következőket írja:
„Ez az intézkedés alkalmas lesz arra, hogy kielégítse egy a többséget, mint a kisebbséget, amelyek számára az állam leszögezi az együttélés jogi kereteit, könnyebbé téve számukra az életet és elősegítse az egymáshoz való közeledést. Ez a határozat újabb bizonyítéka annak, hogy milyen gondnal viseltetik az állam polgárai, sőt kisebbség alattvalói iránt is.”

Súlyos fegyveres incidens robbant ki Peru és Equador délamerikai államok között

Bolivia és Paraguay között is feszült a helyzet

Quito, június 3. A Havas jelentése szerint Peru és Equador délamerikai államok között súlyos természetű fegyveres incidens robbant ki. Erős katonai különítmény megtámadott egy kis equadori helyőrséget Rocafuequertől keletre. Egy katonát megölték és több foglyot ejtettek. Ezen kívül egy perui ágyúnaszád két kilométerrel túlhaladt az ugynevezett „status quo” sávon.
Peru quitoi követét a külügyminisztériumba hívták, de nem volt hajlandó nyilatkozni. Equador límai és washingtoni követségei utasítást kaptak, hogy tiltakozzanak az equadori

terület elleni sértések ellen.
Mint Bogotából jelentik, Equadorból kapott hírek megerősítik, hogy három ágyúnaszád bombázta tegnap Rocafuequerte városát. Két equadori katona meghalt. Az equadori saját diplomáciai elégtételt követel Limában.
Washingtoni jelentés szerint Bolivia és Paraguay között is ismét erősen kitélesedett a helyzet a Grand Chaco miatt. A helyzet annyira feszült, hogy annak kirobbanásától tartanak.

VILAG TUKRE

Ausztrália — az ausztráliaiaké

Az ausztráliai kormány kénytelen lesz a közeli napokban az ország őslakóival foglalkozni, helyesebben az őslakók utolsó maradványával, mivel néhány ezer ausztráliai nyilt-levelet intézett VI. György angol királyhoz. Az őslakók a leveleikben igényt tartanak az ausztráliai földre és panaszt emelnek a fehérek ellen, akik mindent elraboltak tőlük, megszegték szavukat és hovatovább kipusztítják őket.
Az angol királyhoz intézett segélykiáltás azonban már nagyon is elkészt. Az ausztráliai őslakókból ma már nincs semmi más, mint néhány antropológiai érdekesség, ami bemutatja a bámuló világnak a múlt csodáit. Anyit megállapítottak már a tudósok, hogy ezek az emberek teljesen különböznek minden más emberi élőlénytől és minden más fajtól. Megtartották sajátosságukat olyan formában és körülmények között, amely ugyancsak páratlanul áll a világon.
Teljes lehetetlenség megállapítani az időpontot, amikor az ausztráliai őslakók megérkeztek erre a sajátos földrészre, de még azt sem lehet megállapítani, honnan vándoroltak be Ausztráliába. Az egykori kőbalták és a talált koponyák éppen olyanok, mint a mostani balták és mint a lakosok mostani koponyái.
Nemrégiben óriási állatok csontmaradványait találták meg Ausztrália két helyén. E csontok emberi csontokkal voltak összekeverve. Annyi bizonyos, hogy jó régen bukkantak fe az ausztráliai őslakók a távoli kontinensen, amely alighanem évezredek óta teljes magányosságban és lakatlanul fekdtt a Csendes óceán hullámai között.

Egyetlen állatról lehet feltételezni, hogy ugyanabból az ősrégi időből származik, mint az ausztráliai őslakók és ez a dingó, amelynek nem lehetett elődjeit megtalálni és amely magányosan és primitív körülmények között él az ausztráliai sívtagban. Mindegy, hogy honnan jöttek ide az ausztráliai őslakók, annyi kétségtelen, hogy fehér fajjal való érintkezés révén, nem degenerálódnak és nem is javultak meg. A civilizációval való érintkezés és az alkohol lecsökkentette számukat, de az egyes ausztráliai benszüllött most is erőteljesen védekezik az idegen befolyás ellen, ughogy alapjában véve ma sem lehet a fehérekhez való hozzáidomulásról beszélni. Itt 20.000 év óta nem változott semmi.
Queenstand egyes vidékein lehet már csak őslakókat találni teljesen tisztán és hamisítatlanul, úgy ahogy minden valószínűség szerint ezeltől huszezer évvel éltek Ausztráliában. Jöndulatu becslések szerint tizezer benszüllött élhet Queenstandban és még tizezer él elszörva Ausztráliában. Ez az egész, ami Ausztrália őslakóiból megmaradt, akiket az első fehérek farknkéllküli csimpánznak csufoltak.
E benszüllöttek feje széles és hosszú, az orr tövénél lapos és széles, ajkuk vastak, hajuk fekete. Szellemeik háromnál, rendkívüli csekély. Képtelenek háromnál tovább számolni és négy fogalmát úgy fejezik ki, hogy kettő meg kettő. Nyelviük is egészen primitív és nincs rokon-ságban egyik nyelvvel sem. Ehhez járul még az, hogy a különböző törzsek között annyi tájszólás alakult ki, hogy nem értik meg egymást és csak jelbeszéddel képesek érintkezni egymással. Lakóhelyük primitívebb, mint egy ragadozóállat barlangja. A ruhát nem ismerik. Ezt úgy pó-

T. CLUJ NYOMASA

tolják, hogy testüket befestik és tetoválják.

A benszülött öslakók élete meglehetősen egyszerű. A férfiak vadászni járnak, a nők pedig gyümölcsöket, fergeket és lárvákat gyűjtenek, egyszóval mindazt, amit még találni lehet a száraz és terméketlen területen. Mert idehúzódtak vissza a fehér ember elől.

Sajátságos szociális berendezkedésük mindenesetre nagy érdekességet jelent a kutatók számára. A növényevés rablás történet. Hogy azonban a különböző incidensek elkerülhetők legyenek két törzs rendszerint megegyezik egymással, hogy az egyik törzs fiait a másik törzs leányait veszik majd el. A növényevést azután a törzs öregjei ejtik meg.

A menyasszony választásánál és annál a szertartásánál, amikor a fiukat meghívják a férfiak körébe, nagy ünnepek vannak, amelyek gyakran hat hétig tartanak. Corroborinak hívják az ünnepeket, amely vad táncokból és sajátos ceremóniából áll. Nők nem vesznek részt ezeken az ünnepeken. Azokat a benszülöttöket, akik elárulnak valamit a férfi-ünnepekről, borzalmas szertartások között ölik meg.

Valószínűnek látszik, hogy az angol király megfelelő intézkedéseket léptet életbe a föld legrégebb lakóinak megmentésére, hogy legalább mutatványul maradjon belőlük néhány.

Meghívó

Schwarz Menyhérté orth. zsidó Teány nevelőintézete internátusának vezetősége Oradea, Ep. Ciorogariu 8 sz. meghívja volt növendékeit és azoknak hozzátartozóit június hó 8-án d. u. fél 6 órakor az intézet nagyszobájában megrendelt műsorral egybekötött 10 éves jubileumi ünnepélyre.

Többek között bucsuzik az intézettől Paller Anna, ki mint elhunyt jött az intézetbe és most mint érettségiző távozik.

Egyik főregező Weisz Anca bentlakó tanárnő, aki négy évig mint diák is volt az intézetben.

A vakbélgyulladás veszélye elleni védekezés egyik hatásos módszere abban áll, hogy az ember a beletét hetenként legalább egyszer a természetes „Ferenc József” kesztrivizzel — üveggel éhgyomorral egy pohárral — alaposan kitisztítja. Kérdezze meg orvosát.

MARTIN

KUPFERSTEIN

uri divatszabó
CLUI, Str. Memorandului
18. szám. Egész finom
minőségű saját szövet-
raktára. Hitelképes uraknak
fizetési kedvezmény.

Utlevél és vizum nélkül Lengyelországból

Második kirándulás! Utvonat: STANES-LAU, LEMBERG, WILNA, KRAKOVIA, és BELZA. Indulás: Június 23-án. Ott-tartózkodási határidő 8-90 nap tetszés szerinti. Részvételi díj oda-vissza 220 lej. 50% kedvezmény a CER összes vonalain a határig. Részvevők korlátozott számban jelentkezhetnek. Jelentkezni csak június 15-ig bejárólóg lehet. Szükséges iratok: 3 db hiteltett fénykép, férfiaknak 51 éves korig katonai bizonyítvány és állampolgársági bizonyítvány. EXCURSIA ROMANEASCA Aut. Of. Nat. de Turism Centrala pt. Ardeal: 2205/938. Cluj-i fiók: T. G. Masaryk 7. Telefon 2113. Cel. Reg. Ferdinand 11/a. Telefon 20-13. Sain-Mare: Katz iroda. Dej: Sellyey iroda. Jelentkezni lehet ezenkívül az összes vidéki fiókoknál.

Nagy fénnel ünnepelte meg az egész ország a Hősök napját

Fáklyásmenet és szerenádj fejezte be a cluji ünnepeket

Bucuresti, június 3. A Hősök napját országsszerte kegyeletes külsőségek között ünnepelték meg. Mindenütt istentiszteleteket tartottak, majd a polgári és katonai hatóságok vezetői kivonultak a hősök temetőjéhez, áldozva az elesettek emlékének. Este fáklyásmenet, majd térzene zárta be az ünnepek sorozatát.

Clujon ugyancsak a szokásos külsőségek között zajlottak le az ünnepek, majd este a 83. gyalogezred zenekara és

a helyőrség néhány század katonájá Vasi-le Cristea hadtestparancsnok lakása elé vonult, ahol szerenádot adtak a tábormok parancsnok tiszteletére.

A cluji Országőrszervezet minden egyes raja küldöttség útján helyezte el az országörök által font koszorukat a hősök sírjain. Az Országör rajok külön üléstükön emlékeztek meg a hősökről, majd délután részt vettek a cluji Nemzeti Színházban rendezett ünnepségen.

Másfélmillió országör a jövő szolgálatában

A hősök megemlékezése az Országör-hét második napjának programját tölti ki. Ez az Országör-hét az egész ország színe előtt bizonyítja, hogy a jövő nemzedék előkészítésének szempontjából a Strájer Tári ebből a szempontból legelőhaladottabb országok színvonalára emelte Romániát. A századnak, amelyben élünk, egyetlen olyan átfogó megjelölést lehetne adni, amely az előzőkötől megkülönbözteti: „Az ifjúság százada.” A világháború fájdalmas korszaka és az azt követő reményvesztettség után az egész világban erőteljesen jelentkezett az ujjaépítés szükségessége. Ugy anyagi, mint lelki téren ezt a küldetést csak egy hivatása magaslátán álló ifjúság teljesíthette. Így született meg az országban Öfelsége ösztöndzisére és közvetlen felügyelete mellett a „Strájeria” az Országörség nagy szervezete. Négyesztendei néhason munka után a Strájer Tári vezetői bemutatják legfelsőbb parancsnokuknak az elért csodálatos eredményeket.

A gyermekeket hét éves koruktól kezdve egészen tizenhét éves korukig kíséri fejlődésükben az országörség, egységes generációt alakítva ki, ugyanazon aspirációkat ültetve a lelkeikbe, függetlenül az ifjak tartományi származásától, társadalmi osztálytól, stb. Az uralkodóval és a hazával szembeni azonos hódolat fűz egybe az iskolás országört az inas országörrel, a diákokat a munkással. A gyermekek, akik eddig a városban nőttek fel, most résztvesznek a falvak intellektuális és anyagi helyzetének megjavításában. Megacélozzák testüket a szabad levegőn végzett egészséges munkában, amelynek során eddig kétezer hidat építettek, ötezer hidat javítottak meg, 185 kilométernyi utat köveztek ki, gátakat emeltek és áradások ellen, textil- és orvosi növényeket műveltek és hatalmas parkokat ültettek be, kétezer hektárnyi területen.

Az országörség nevelési rendszerében nem akarja az ifjúságot katonai rendszernek alávetni, hanem hazafias és erkölcsös érzéseket akar lelkükben kifejleszteni, a vallás és a hagyományok tiszteletben tartását, az ország iránti odaadást és áldozatkészséget. Nem hanyagolják el a testkultúrát sem. A sport és torna azonban nem öncél, eszköz csupán egy fegyelmezett faj megteremtésére, amelyben él a közösségi szellem és a győzelem vágya.

Az országörség tevékenysége nemcsak az iskolai keretbe szorítkozik, hanem a gyermekek szabad idejére is kiterjed, a szórakozási órákban, amelyekben családi életben szervez meg. Az országör parancsnokok nem annyira oktatók, mint amennyire inkább apostolok. Az Országörszervezetnek ma tizenöt ezer önkéntes parancsnoka van: a tanítók és tanárok mellett katonai előkészítők, tisztviselők, diákok, akik egymillió ötszáz ezer romániai országör nevelésének szentelik tevékenységüket. Ezek a számok minden kommentárnál beszédesebbek. Bizonyítják, hogy a siker

— Hirdetmény. A Timisoara III-IV. ker. ort. zsidó hitközség egy kóser mézarszékre óhajt koncessziót kiadni. Reflektánsok küldjék be ajánlatukat alábbi címre: Comunitatea izr. ort. Timisoara IV., Str. Fröbl 55.

mindig a „hitből és lendületből” fakadó munka eredménye — Öfelsége szavai ezek — és hogy a cél mindig elérhető, amikor nagy energia áll egy nagy ideál szolgálatában.

Ahogy egy álom teljesedésbe megy

Oradea, június 3. Bihar megye fővárosát Vadul Carol III. község (volt Vadul Crisului) hetven kilométer van; az ut gazdag szántóföldek között vezet el,ombok mentén, amelyekre május hava a fény és színek ezernyi legyezőjét borította. Tiszta, gondozott házak sorakoznak az ut mentén; a kapukból országör módra fel-emelt jobbkarral üdvözölnek a gyermekek: „Sánetate!” Vadul Carol III. gondozott, kiterjedt rétekkel körülvett község, melynek határában magasra nő a buza. Nyolc évvel ezelőtt egy napfényes reggelen le szállt a község határában a repülőgép, amely a mesébéli herceget: jelenlegi uralkodónkat hozta haza. Öfelsége szomjas volt. S akkor a buza- és kukorica-táblákból felbukkant fiatal parasztleány: Maria Modura napsüttöt és mosolygó figurája. Neki jutott a nagy tisztesség, hogy az első román vízzel telt korsót kínálja fel a hercegnek, akit az ország egész lelkisége hívott vissza román tájakra.

Beszélni akarunk Maria Modurával, de közlik, hogy elköltözött a faluból. Amióta Öfelsége kihallgatásán fogadta, minden jól ment neki — mondja egy fölműves — és nagyon meg van elégedve.

A házban, ahol lakott, hatvan év kö-

MEGGYULLADT, DAGADT LABAK

3 perc alatt megennyhülnek!

Egy olvasónk, aki egy moziban jegyszédőnkövetkezőket írja: azt aitem „le kell mandatag foglalkozásomról, borzalmas fábamaim minamelyek szegény gyulladt lábaimat kínozták. Egy szerencés napon megláttam egy cikkét Saltrates Rodell-ről. Vásároltam egy csomagot beáztattam lábaimat ebbe a tejszerű furdóba 3 perc múlva csodálatos módon megkönnyebbültem. Azóta nincsenek többé lábájdalmaim. Vásároljon meg ma egy csomag Saltrates Rodell-t és vessen végeit kínzó lábájdalmainak. legmakacsabb tyukszemek is könnyen kiemebeik ez után a csodálatos kezelés után. Kapható: gyógyszerárakban és drogeriákban. Garantált siker! ellenkező esetben visszafizent.

FONTOS! — 10.000 propaganda csomagot dobunk ma 10 leja reklám árban. Kiszárléppen meg ma vásároljon csomagot! Takarékosági szempontból vásároljon rendszeres csomagot, vagy dupla családi csomagot!

rüli öregasszony fogad.

— Én vagyok a Mária anyja — mondja. — A lány nincs itt, mert férjhez ment és Somere költözött. De én is ott voltam, amikor Öfelségét fogadta, én is láttam mindent.

Elmondja az öregasszony, hogy egy nappal azelőtt szép álmot látott. Oradea felől nagy felhő közeledett, ebből egy láda bontakozott ki, a ládában pedig három arany bárány. Az emlékezetes napon erre az álomra gondolt meg, midőn zajt hallottak a mezőn. Nem ágyudörgés volt, hanem egy nagy vasmadár, amely a földhöz közeledett, majd lezált, majd hogy a fejüket surolta.

A császár kiszállt a madárból és azt mondta Máriaának:

— Ne félj, lánykám! Gyere közelebb. A lányom odament és inni adott Öfelségének egy korsóból.

— Így volt ez kérem szépen — fejezi be elbeszélését az öreg Modura asszony. A szép álom igaz volt. Mert örömet hozott az országnak, isten tartsa meg a mi királyunkat.

A csehszlovákiai Zsidó Párt újabb választási sikereket ért el

„Masaryk és Benes politikai nevelése érződött az egész vonalon”

Prága, június 3. A „Selbstwehr” című prágai újság „Eseménydus napok” cím alatt a következőket írja:

„Súlyos feszültség hete áll mögöttünk. Kritikus időben zajlottak le a községi választások és ugyanakkor nagyfontosságú külpolitikai krízist kellett átélünk. E két esemény összessége több volt, mint véletlen. Mind a ketőnek közös jellemvonása volt, hogy súlyos megpróbáltatást jelentette a csehszlovák népek, amely a krízises időben bizonyította be nagy politikai érettségét.

A nép és a kormány a külpolitikai krízist nyugodtan és szilárd elhatározással állotta meg. A nép és a kormány tudatában volt a nehéz órák nagy felelősségének. Az események végül olyan európai erőmegosztást mutattak, amely nemeli engedi, hogy a felmerült problémákat békésen fogják megoldani. Legfontosabb eredményei ennek a krízisnek a tény, hogy az állam vezető férfiai iránt a nép a legteljesebb bizalommal viselkedett. Ezáltal igazolódott be, hogy a lelkiismeret, a tudás, a nyugalom és az elszántság mekkora tökélet jelent és világosan és határozottan látszott, hogy ezek a tulajdonságok nagymértékben lehetők fel a csehszlovák népben. E napok egyben bizonyították azt is, hogy még nehéz időköt kell átélünk, de megmutatták, hogy a csehszlovák közönságot olyan férfiak kormányozzák, akik a nehéz idők feladatait meg tudják oldani.

Mindenekelőtt rá kell mutatnunk dr. Eduard Benes, a köztársaság elnökének nememes alakjára. A napokban fogja a csehszlovák nép a kiváló férfiú születésnapját ünnepelni. Ez az ünnepség méltóságteljes és komoly lesz. E férfi vállain emberfeletti felelősség terhe nyugszik, ő az, aki a Pátiikus Közép-Európa számára jelleme és szellemisége fénye mellett utat mutatott. Megmutatta, hogy az erkölcs és humanitás örök ideáljainak győzniök kell, hogy az emberi és nemzeti méltóság összeesik azzal a kultúrával, amely minden népek legdrágább kincse.

A „Selbstwehr” megállapítja, hogy a zsidó párt a községi választások során mindenütt eredményeket ért el. Stábrnyi Nemzeti Ligájának sajtója, amely korlátlan antiszemita propagandát folytatott, határozott vereséget szenvedett.

A demagógia a nehéz napok idegfeszítő atmoszférájában sem tudott utat törni magának. A választások eredménye a demokrácia győzelmét jelenti a demagógia fölött. Masaryk és Benes politikai nevelése érződött az egész vonalon.

A prágai városi tanácsba újra beválasztották Oskar Aschermann és dr. Franz Friedmann. A prágai választások során a Zsidó Párt újra sikereket ért el és remény van rá, hogy számos zsidó kerül a városi képviselőbe.

Heter

Bécs, június 3. A zsidó személyiségek körében piható, hogy a viszonyok a bécsiekkel való vannak. Másfelől dők sanyargató és különböző tény, hogy a te keretét és az felelően megkegét, továbbá a nyitása is némi szolgált a hónap és tájékoztatlan gelnek.

Hónapokon bécsiek zsidóságna pokat betöltöták num kezdte me „Zionistische Rcionista szervez első számában zsidósághoz a „...Senki sem mgyatva nyomoráldozatkészség makat, kiküszöébrésze az élekor öök vágye kor reménye E vezetni és irán nak innen. De nek a szerencse ben kell, hogy azonban méltós akamunk alkalm és széleskörű el akarjuk munka lehetőse elvesztjük a z portját is.” A és dr. Löwenher A nácz vezető. Dr Norman E nekültügyi bizo ben járt az ut hogy Neubacher te a városi hat

Hetenként ötszáz zsidó hagyja el Ausztriát

A bécsi hitközség kiáltványa. A kivándorlási program. Tömeges letartóztatások

Bécs, június 3. Az osztrák fővárosból érkező jelentésekkel és az ott járt külföldi zsidó személyiségek elbeszéléseiből megállapítható, hogy fokozatosan normalizálódnak a viszonyok a bécsi zsidó közéletben és a hatóságokkal való kapcsolatok is kialakulóban vannak. Másfelől viszont tovább folyik a zsidók sanyargatása, sorozatos letartóztatások és különböző tofuturák folytán. Maga az a tény, hogy a zsidó hitközség újjászervezhető kereteit és az új következményeknek megfelelően megkezdette széleskörű tevékenységét, továbbá a kivándorlási hivatalok megnyitása is némi vigaszt és megnyugtatósságot szolgált a hónapok óta páni kétségbeesésben és tájékozatlanságban élő bécsi zsidó tömegeknek.

Hónapokon keresztül sajtója sem volt a bécsi zsidóságnak, miután az összes zsidó lapokat betiltották. A napokban új zsidó orgánus kezdte meg rendszeres megjelenését, a „Zionistische Rundschau“, a német ausztriai zionista szervezet hivatalos lapja, amelynek első számában felhívást intéz az ausztriai zsidósághoz a bécsi hitközség vezetősége. „Senki sem maradhat közülünk magára hagyva nyomorában. A zsidó együttérzés és áldozatkészség kell, hogy enyhítse a fájdalmakat, kiküszöbölje a kétségbeesést és felébressze az életakarást... A zsidó nemzedékek öök vágyakozása Cion után és a jelenkor reménye Palesztina felépítésére fogja vezetni és irányítani azokat, akik megválnak innen. De nem lesz mindenki részese ennek a szerencsének. Sokan idegen környezetben kell, hogy folytassák munkájukat. Mi azonban méltósággal és szigorú fegyvellemmel akarunk alkalmazkodni az új viszonyokhoz és széleskörű önszorgalommal és áldozatkészséggel akarjuk megadni a minél kiterjedtebb munka lehetőségét hitközségünknek, nehogy elvesztjük a zsidó életnek egyetlen központját is.“ A felhívást dr. Taglicht főrabbi és dr. Löwenherz igazgató írta alá.

A náci-hatóságok és a zsidó szervezetek

Dr. Norman Bentwich, a népszövetségi menekültügyi bizottság zsidó tagja, aki Bécsben járt az utóbbi napokban, kijelentette, hogy Neubacher bécsi polgármester megígérte a városi hatóságok támogatását a zsidó

iskolák és a kivándorolni szándékozó ifjak átrétegződése számára. A bécsi zsidó vezetőörök átrétegződési iskola-intézetek létesítéséhez láttak hozzá. Közben 200 bécsi zsidó ifjút németországi zsidó szakiskolákban helyeztek el. Bécs közelében megfelelő földterületet bocsátottak a zsidó hitközség rendelkezésére mezőgazdasági kiképzőhely létesítése céljából, valamint egy gyártelepet többszáz zsidó ifju ipari kiképzésére. A Palesztina-Hivatal most 200 certifikát megérkezését várja, amit a Council for German Jewry szerzett a palesztinai kormánytól az ausztriai zsidóknak.

Evente 50 ezer zsidó kivándorló

A Gestapo beidéztet nyolc zsidó személyiséget, — főleg zionistákat, — akikkel az osztrák zsidók ügyeit fogják intézni ezental az állami és városi hatóságok. Ez a nyolc tagu bizottság fogja, minden valószínűség szerint, fenntartani a kapcsolatot a Gestapo és a zsidó szervezetek között. A felelős zsidó tényezők, akik a kivándorlás kérdésében tárgyalásokat folytattak a hatóságokkal, olyan kivándorlás program felállításának kérdésével foglalkoznak, amely a legközelebbi négy esztendőre évente 50 ezer zsidó kivándorlást irányozza elő Németországból és Ausztriából. Ebből évente 20.000 az Egyesült Államokba, 10.000 Palesztinába, 10.000 Dél-Amerikába és 10.000 európai országokba és angol dominiomokba vándorolna. Roosevelt elnök máris kijelentette, hogy évente 28 ezer német alattvaló vándorolhat be Amerikába. Ebből a kvótából 20.000 zsidó, 8.000 árja és félárja volna.

Zsidó vezetőkörök becslése szerint az utóbbi hét hét leforgása alatt hetenként átlag 500 zsidó vándorolt ki Ausztriából különböző országokba. Az újjászervezett hitközség is kétszáz zsidónak tette lehetővé a kivándorlást az utóbbi két hét alatt. Eddig 50.000 zsidó jelentkezett kivándorlásra a hitközségnél és a Palesztina-Hivatalnál. Több-ezer zsidó egyenesen a különböző konzulátusokhoz fordult. Az amerikai konzulátushoz naponta átlag 500 kérvényt nyújtanak be vizumért.

Öngyilkosságok

Ugyanekkor egyre ijesztőbb méreteket ölt

Szép arcbőrhez

segíti a Richard Hudnut féle Three Flowers szépségápolás. Naponta csak néhány percre van szüksége ehhez az elismerten sikeres, otthon elvégezhető kezeléshez, amelynek segítségével tisztítja, táplálja, ruganyossá teszi és védi arcbőrét, megőrzi annak frissességét, szépségét és fiatalágát.

A Hudnut féle Three Flowers szépségápolás csak kevés számu — kölcsönhatásaikban összeegyeztetett — első-ragu minőségű készítményből áll, amelyek rendszeresen fellépő kölcsönhatás folytán, tartós eredményt nyújtanak. Ez a modern asszony ideális otthoni szépségápolása.

HUDNUT

Three Flowers szépség-ápolás

a nyomor a bécsi zsidóság körében. Az üzletek árszállítása, amely rohamos tempóban folyik tovább, egyik napról a másikra teszi kenyértelemmé az embereket. Az utóbbi napokban az öngyilkosságok száma is növekedett. Az áldozatok főleg szabadvályakon működő egyének voltak. Most derült ki, hogy dr. Wolf Hausmann egyetemi tanár is megvált az élettől. Maximilian Stüegler, a bécsi hitközség előjáróságának tagja feleségével együtt ugyancsak öngyilkosságot követett el.

A nürnbergi törvények bevezetése nyomán a Gestapo újabb akciókat vezetett be a zsidók ellen, melynek során többszáz zsidót tartóztattak le. A nürnbergi törvénysszéket 1935-ig visszaható érvénnyel léptették életbe és ennek nyomán különböző „fajgyalázást” demenciaiások történtek, amelyek tömeges letartóztatásokhoz vezettek. A Gestapo azonban bizonyos kiméletek tanusit az 50 éven felüliekkel és kiskorúakkal szemben, akiknek fogvatartásáról több esetben lemondott.

A magyar miniszterelnök a szerzett jogok respektálását ígerte a kereskedelem terén

Imrédy élesen kikelt a magyarországi német kisebbség túlzott követeléseivel szemben

Budapest, június 3. A miniszterelnökségi költségvetési vita során Imrédy kormányfő nagyobb beszédet tartott, amelyben kitért a magyarországi kisebbségi kérdésre is.

— Azok ellen a túlzott német kisebbségi törekvések ellen, amelyek teljesen indokolatlanok — mondotta — fel fogok

— A kormány elhatározott szándéka — jelentette ki, — hogy megteremti Magyarországon az erőteljes keresztény kereskedelmet is, de a szerzett jogok tiszteltbentartása mellett és e célból hajlandó a segélyre szoruló kiskereskedelmet megfelelő anyagi és hitel-támogatásban részesíteni.

Egyedüli budapesti jelentés szerint Rátz tábornok hadügyminiszter kijelentette, hogy Magyarországnak kül- és belpolitikai okokból egyaránt szüksége van arra, hogy felségjogát minden tekintetben visszanyerje, továbbá, hogy önvédelméről gondoskodjék.

Az aranyér
ANUSOL végbélkup kezeléssel meggyógyul. Orvosa is ezt ajánlja.
Anusol

lépni, mert erre módot ad az a loyaltitás, amellyel Magyarország kisebbségeivel szemben, továbbá az a barátság, amellyel a német hivatalos körökkel szemben viseltetnek.
Erintette beszédében Imrédy miniszterelnök a keresztény kereskedelem problémáját is.

JEGYZE MEG
PENGE
OKAVA
OKAVA
OKAVA

PALESZTINAI GYÁRTMANY.

STOFFE FINE
DOROBANTUL

SZÖVETEK

A szabó nagyobb gondot fordít finom szövetből készülő ruha elkészítésére. A ruhának gondosabb lesz a szabása, elegánsabbak a vonalai, tetszetősebb a külseje. Vásároljon szövetet a „DOROBANTUL” gazdag kollekciójából. Ilyen formán mindig jól szabott ruhája lesz.

MULLADT, T LABAK

rc alatt yhülnek!

egy moziban jegyszédő...
aittem „le kell mandan...
szalmas fábamaim min...
ulladt lábaimat kinez...
megláttam egy cikke...
Vásároltam egy csomag...
ebbe a tejszerű furd...
atos módon megköny...
pek többé lábfaidalm...
egy csomag Saltrates R...
kinzó lábfaidalmainak...
mek is könnyen kieme...
álatos kezelés után. Kap...
álatos kezelés után. Kap...
ban és drogériákban. Ca...
ező esetben visszakü...
paganda csomagot dobunk...
létképpen még ma vásárolj...
pontokból vásároljon rend...
magolást!

ad.
Mária anyja — mond...
tt, mert férjhez men...
t. De én is ott vol...
ét fogadta, én is lát...
gasszony, hogy egy...
álmot látott. Oradea...
őzeledett, ebből egy...
a ládában pedig há...
Az emlékezetes nap...
bölt még, midőn zajt...
nem ágyudörgés volt...
madár, amely a föld...
lezállt, majd hogy

a madárból és az

am! Gyere közelebb.

és inni adott öfel...
rem szépen — fejez...
reg Modura asszony...
olt. Mert örömet ho...
sten tartsa meg a ml

Párt...
et ért el

gész vonalon”

kell mutatnunk dr...
arsaság elnökének ne...
ban fogja a cseh-szlo...
születésnapját ünne...
méltóságtejes és ko...
lain embeftellett fele...
ő az, aki a fáotikus...
jellemé és szellemit...
t mutatott. Megmu...
s és humanitás örök...
ell, hogy az emberi és...
esik azzal a kulturá...
nek legdrágább kincse.

megállapítja, hogy a...
választások során min...
rt el. Stábrnyi Nem...
amely korlátlan anti...
folytatott, határozott

z napok idegfeszítő...
udott utat tömi ma...
eredménye a demok...
a demagógia fölött.

ikai nevelése érvődött

ácsba újra beválasz...
nannit és dr Franz...
választások során a...
ket ért el és remény...
zsidó kerül a város.

Hatodik emelet

— Alfréd Gehrmay színművének bemutatója —

„Itt nem történik semmi” — mondja a párizsi kültetli szálloda tulajdonosnője, mondják a többi kisemberek: a társadalom perifériáin tengődő figurák, akik a szálloda hatodik emeletén kényszerű közösségben élnek mindennapi életüket.

Az író éles szeme és páratlan emberábrázoló művészete azonban fellebbenti a megcsókolt és érdeklenség kopott fátyolát ezekről a szegénységgel, névtelenséggel, kis gonoszságokkal és megható érzelmességgel megvert, illetőleg megáldott alakokról, akik az író művészetének érzésére egyszerre érdekesekké, tragikusakká és könnyfakasztóan humorosokká válnak.

S egyszerre azt látjuk, hogy az „itt nem történik semmi” apródtól csónkjában ki-virágznak a kis közösség drámái, szenzációi, gonoszságai és jószágai, melyek vannak olyan érdekesek, mint a nagy küzdelmek, nagy problémák hordozói és hősei.

Alfréd Gehrmay tragikomédiája finom és hangsúlyozottan franciás ízű alkotás; tele van a részletek iránti érdeklődés melegségével és mégis nagyvonalú, izgalmas, csaknem filmszerű. Az író pillantása mosolyokon és könyveken keresztül vetődik jól meglatott alakjaira; nem szépi, de nem is torzítja őket; nem tör szigorúan pálcát felettük, megbocsájtó és szívéhezőzően jóindulatú velük szemben. Nagyon is közel érinti a tragikus lehetőségeket, egyes jelenetekben már-már a tragédia szelét érezzük, hogy azután mosolyosan, emberien megkomponált fordulattal a sors göröcs szorításai szolid örömben oldódnak fel.

Lesznek sokan, akik a „Bohéme” egy kései változatát fogják látni a „Hatodik emelet”-ben, de ez csak látsási csalódás, mert Gehrmay alakjai nem regényesek, illetőleg regényük a mindennap, a valóság síkján zajlik le — s ezért olyan meggyőző, olyan pompásan szórakoztató, dinamikus és az irodalmi igényeket is kielégítő. Nincsen benne hatásvadászat, mégis hatásos, nincsenek benne rendkívüli jellemek, mégis egyike a legjellemzőbb modern színpadi alkotásoknak.

Az előadás pompás volt, a rendezés kitünő. A szállodai szín mesterien volt megalkotva, a legkényesebb igényeket is kielégítő. A darab párizsi hangulata is tökéletesen valósult meg a jó rendezés és a feledhetlenül jó öszjáték következtében.

A szereplők közül első helyen ezuttal Rajnai Ellit kell megemlítenünk, ezt a fiatal, kezdő színésznőt, aki feltűnően érett alakításával egy csapásra meghódította a közönséget. Kedves, olykor vaskos humora, természetessége, hus-verből való emberisége nem mindennapi komikai vénára vallanak. Óriási sikert aratott. Fényes Alicet újra neki való szerepben láttuk s ennek megfelelően egyszerű alakítást nyújtott; tehetsége régi fényében ragyogott. Kitünő volt Kovács György a csabító, felelőtlen diák szerepében. Megható volt Tóth Elek aki az öreg „író”-t mesterien játszotta meg. A legnagyobb elismeréssel szólhatunk Mészáros Béláról, aki a „bohém” festő alakításával bizonyította be, hogy komikusnak is kitünő. Nagyon jó hatást tett a fiatal Szőlősi Klári. Igazi „parisienne” volt; az „amatőr” örömeleány hangját, viselkedését, grációzitását nagyon jól eltalálta. Máris fejlődött. Nagy István egy derék munkást játszott meg hiánytalan művészzel. Benes Iona a szálloda tulajdonosnőjének szerepében régen elismert kvalitásainak legjavát csillogtatta meg. Paal Magda is illuziótekvő játéka járult hozzá az öszjáték magas nivójához. Kisebb szerepekben elismerésreméltót adtak: a kiváló Décsy Jenő, Lantos Béla, Szabados Árpád és Erényi Böske, aki passzív szerepében is ható és feltűnő volt. (s. l.)

— Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, akik szeretet férjem és édesatyám Jakab Armin, a „Hermes” R. T. igazgatója elhunytá alkalmából részvétükkel fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, ezúton fejezzük ki hála közönetünket. Jakab Arminé és Jakab Ervin.

עפלאכטענע טורת

legújabb, modern, szép mintákban, garantált valódi ezer finomságu ezüstből, állandóan kaphatók az előállítónál: Fried Ábrahám Satu-Mare, Str. Florescu 3.

Folynak a jelentkezések a satumarei mintavására

Julius 10 és augusztus 7 között három ország kereskedelmi és gazdasági vezetői adnak Satu-Maren egymásnak találkozt

Satu-Mare, június 3. Röviden jelentettük már, hogy a Kereskedelmi és Iparkamara július 10 és augusztus 7-ike között nagyszabású mintavásárt rendez Satu-Maren. Jóllehet a kiállítás megnyitásának napja még messze van, a jelentkezések már megindultak. Satu-Mare valamennyi számottevő cégén kívül Transilvania és Bucovina komoly gyáripára is felvonul ezen a kiállításon, hogy gyártmányait bemutassa. A mintavásár rendezése nagy propagandát fejt ki a szomszédos országok sajtójában és minden határállomáson öles plakátok hívják fel a külföldiek figyelmére, mint a nagyszabású satumarei kiállításra, amely július 10-én nyílik meg. Az elő-

készületekből itélve ebben az évben három ország: rajtuk kívül Magyarország és Csehszlovákia kereskedelmi és gazdasági vezetői fognak Satu-Maren egymásnak találkozni aadni.

Kereskedők Celuloid Zippzár

Reissverschlüss. Minden színben egész 50 cm hosszú, rak-tárral rendelkezem. Sürgősen adják fel rendeléseiket. FISCHER, BUCURESTI, Casuța postală 333.

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Álláskeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelzés levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

UJ FÜGGÖNYKEIKÉSZÍTÉS nyílt „DER-BENCO” név alatt a Gólya Áruház felélti emeltn. Vert csipkészetveinek kivánt méretben készülnek. Állandó mintaterem.

Keresek Transilvaniában 18 éves fiam részére kimondatlanul nyereség helyen nyaralás céljából vallásos zsidó családnál ellátást. Leveleket „Nyaralás” jellegre a kiadóba kérek.

Sétatér elején elegáns butorozott szobába június 15-től szeptember 15-ig lakótársnót keresek. Cim a kiadóban.

Cernăuțian lakó és az ottani piacon jól bevezetett ügynök, transilvaniai cég képviselőjét vállalja. Ajánlatokat „Kitünő referenciák” jellegre.

Oradean elegánsan berendezett különbejárta szoba kiadó, esetleg ellátással is. Alkalmas vidékieknek, akik Felixbe autóbusszon kijárhatnak. Cogălniceanu 8, emeleten balra.

Eladó gazdag, forgalmas vidéki városban jóforgalmú, évi 150.000 lej tiszta jövedelmet biztosító üveg- és porcellánüzlet családi öltök miatt. Átvételhez 200.000 lej szükséges. Komoly ajánlatok a kiadóba kéretnek „Életképes” jellegre.

Husz éves irodai gyakorlatlall rendelkező könyvelő, román, német nyelvtudással, — perfekt gépiró, — irodai, társalkodónő, vagy titkárnői állást keres. Cim a kiadóban.

Butorozott szoba belvárosban fürdőszobahaszinnalattal június 15-ke kiadó. Esetleg ugyanott lakótársi felvétel. Str. Regina Maria 9, földszint.

Alkalmi vétel! Fa- és vashordók, falkádák jutányosan eladók. Érdeklődni: Káhnán Kálmán Sighet.

Fogászati rendelő, nagyon jól bevezetett, augusztus 1-ke kiadó. Cim a kiadóban.

Fiatal metsző és előimádkozó szerény igényekkel ortodox állást keres. „Kiscsaládu” jellegre a kiadóba.

Kiskereskedők, kisiparosok kötelező könyvelését jutányosan vállalja autorizált könyvelő. Cim a kiadóban.

Feleségül mennék 40—50 éves vallásos, intelligens kereskedőhöz, lehet özvegy gyerekekkel. Hozomány kettőszáz ezer. Leveleket a kiadóba.

Első emeleten irodának, szalonnak alkalmas uccai és udvari 4 helyiség azonnala kiadó Ferdinand uton. Értekezni Farkas borkereskedőnél.

Olcsó hét: nipppek, porcellánok, kristályok, képkeretek és szőnyegek rendkívül olcsó ki-árusítása: „PAX” Cluj, Cal. Maresal Foch No. 6.

Eladó antik perzsaszőnyeg 270x130 méretben. Cim a kiadóban.

Keresek azonnala középkori vallásos zsidót, aki a helybeli ort. izr. Kásusz bizottság feltételeinek megfelel. Jelentkezni „Carmel” ort. kóser restaurant, büffet. Cluj, Cal. Regele Ferdinand 33.

Alba-Iulian felállítandó Alba-megyei főigénykötség vezetésére keres vezetőt — fixummal és jutalékkal, — patinás biztosító intézet. Részletes ajánlatokat „Lehetőleg szakember” jellegre Rudolf Mosse hirdetőjébe, Cluj.

Sängeorz-Bái fiúknál orth. kóser vendéglőket június 8-án megnyitjuk. Szives pártfogást kér Grün és Grosszmann.

Eladó finomkivitelű diógyökér ebédlő, teleháló, kombinált szekrények, modern fotelek, műasztalos Kleinberger, Sta. Fr. David No. 3.

Tapasztalt kereskedelmi képviselő, aki ezidőszáunt férfi-fehérművekben utazik Transilvaniában és Banatban, vállalná megfelelő cikkeket képviselőt textiliben, vagy jobb rövidáruban, esetleg kötöttáruban. Jó bonitásu cégek számára provizó ellenében. Szives megkeresések „Tapasztalt képviselőt” címen az Uj Kelet kiadóhivatalában.

— A Talmud Tóra „Szináj” ezuttal kéri a t. közönséget, sziveskedjenek adakozni az e hó 4-én, szombaton az öszes templomokban rendezendő „Talmud Tóra” szombat alkalmával a Szinájra a Szentírás előtt, amelynek ünnepeit üljük a napokban.

perc alatt remekül érkezik, ha BARBAX Rapid-dal indul. Gyártja: Ardealul S. A. Carei.

Aranyér A Tóra

Akik aranyér miatt nagy fájdalmakban szenvednek enyhülést találnak és nyugodtan alszanak, ha Cadum kenőcsöt használnak, amely azonnali megkönnyebbülést okoz. Sok szenvedőnek veheti elejét, ha idejében használ Cadum kenőcsöt kiütések, sebek, pattanások, csalánkiütés, rüh, ötvár, aranyér, bőrhámlás ellen.

Fürdőkalauz

Borsec-en június 1-én nyílik meg a kitünő Nissel-penzió. Olcsó előszezőni árak. Román és francia — kívánatra diétás — konyha. Érdeklődni: Nissel Serena, Oradea, Str. Episcop Pavel 20.

Brasovban a Villa Parc-Penzió. címe Str. Castelului 134. Telefon:525. Dr. Csongádiné tulajdonos. Uj vezetés alatt, az egyébként is uj, tökéletesen modern penziót nagyon ajánljuk. Valóságos üdülőhely a Cenk aljában, portmentes levegő, saját strand, családi ellátás, mérsékelt árak. Aki csak egy-két napra is érkezik Brasovba, itt lakják ha üzleti dolgai mellett pihenni is akar.

Carmen Sylva a kitünő Margo-Penziót ajánljuk. Kényelmes, bőséges ellátás. Árak: 10 napra 2.000 lei, 20 napra 3.500 lei, 30 napra 5.000 lei. Gyermeknek 50 lei, nagyobb gyermekeknek 75 lei naponta. Jelentkezés június 15-ig: Cluj, Mihai Guiu, Str. Avram Iancu 2. Június 15-ike után cím: Villa Margo, Carmen Sylva.

Carmen Sylva a Grand Hotel Movila és a Hotelul Băilor a két legnagyobb szálloda, amelyeknek konfortos ellátását mindenkinek a legmelegebben ajánljuk. Folyóvizes szobák. A szálló étterme a legkényesebb igényeket is kielégíti. Olcsó előszezőni penzió-árak. Pausál-kura rendszer. Árjegyzéket díjmentesen küld Grand Hotel Movila igazgatósága.

Carmen Sylva

legszebb helyén uri penzió. „Vila Miramar” folyó viz, elsőrangú konyha, ardeali vezetés, pontos kiszolgálás. Információk, előjegyzések „Vila Miramar” Carmen Sylva.

A világhírű Bixad-fürdő ez idén teljesen átalakítva, modern komfortos ellátásra berendezkedve, várja a vendégeit. Olcsó előszezőni árak, június hónapban. A fenyvesek között fekvő gyönyörű földön ebben a hónapban pompázatosan szép. Tekintettel arra, hogy az idén nagy fürdőszezőni igérkezik, ajánljuk, hogy minél előbb biztosítsa a helyét és írjon a következő címre: Directiunea Băilor, „Bixad”, jud. Satu-Mare.

Erdész utazási iroda közleményei. 1. Párizs két hetenként lei 11.000. — 2. Olaszország külön vonattal jul. 1, lei 8.500. — 3. Olasz tavak és egy hét a Lidón jul. 2 és aug. 1, luxus kivitelben lei 16.000. — 5. Legszebb norvég fjordok jul. 14, lei 17.000. — 6. A legszebb három északi főváros, Stockholm, Osló, Koppenhága aug. 1, lei 16.000. — 7. Dalmácia, Görögország, Szicília, „Vulcania” olasz óceánjáróval jul. 13, lei 15.500. — 8. Karlsbad, Franzesbad, Joachimstal, Pöstény. Leiben fizethető, rendkívül előnyös egyéni gyógykura átalányutazások. Indulás naponta. Kérjen még ma prospektust a következő címen: Bircul de Voiaş Ing. Erdész. Bucuresti, Calea Victoriei 168.

Carmen Sylva közvetlenül a Casino mellett, a tengerparton fekszik a gyönyörű Villa Modern. A legnagyobb komfort, folyóvizes, parkettes szobák, kitünő családi, uri ellátás, előszezőni penzióár 160 lei. Nyugati értelemben vett uri penzió. Prospektusok, szobák lefoglalása: Bucuresti, „Tapitextile”, Str. Lipsceani 72.

— Wizo kulturdelután. A clujji Wizo kultur-előadásorozatában, június 7-én, kedden délután 4 órai kezdettel Jámbor Ferenc tart előadást. Az előadás a helyicsoport helyiségében, Str. Memorandului 13 alatt lesz. A hölgyek pontos megjelenését kéri a vezetés.

A Tóra ünnepeit nagy világon a zsidó nyának szentel egy Az Iránsnak hódol a

Mi tette a zsidó teni kinyilatkoztatá ki, hogy az irás n

egységgel, az ösze Tan után való sóva get az Irás ki is har

kitette. Amidőn M tette az Örökkévaló „Vájánu kol há nép egyetemben fel Örökkévaló szót, m

ség a népet szenté megrendítette: váje ez a szentség, ez a dig tart, bámbádn van, együtt, egysé

A mai néhez idé térnünk a Tanhoz, mert csak az ad er maradáshoz. A tiz ban szól hozzánk, tekintti: Onochi Ad gyok az Örökkéva csak akkor marad örökéletű, ha egys tartásban és a T tásában.

Meg kell ismer hanem annak nye népünk vérzivatar ezt megtesszük, a lakoztatás idején kiváló tulajdona nak, országunk pok birodalma, n szent nép lesz.

Az alábbiakban kőköt csoportba a ló szeretéről a T csesházából épülés latunk emelésére:

Három dolgot az az Istentisztelet és Bág-Bág fia mo törvényt, forgasd, lálás benne. Buva öregedj meg vele,

nincs annál becses. Fontosabb a Te templom építésén áidozatbemutatás merete a papi és

„Olyanná tesze tenger halait.” (C hasonlított az a Hasonlított az a szarazföldre jut,

ember, ha eltávó parancsolatoktól. Más magyaráz hal, amely bár a utánakap az eső sem izélt volna a Tóra tengerébe

hall a Tórától, na, mintha a Tó izelt volna. Történet egy zott kalmárokkal kalmárok a tudó van? Felelé nek értékesebb a tő felé a hajón, de tek hát beöle.

madták meg a dent. Szarazföld nem vot sem ké tett a tudós? I és előadást tart lakói, hogy járt lettel övezték, zattal. Midőn e engesztelték és a város lakóin ne haljanak. — dós „megmondta árum értékeseb pusztul, de az

Rábbi Abbá tek egyszer a v és feladták a Izráelt? Válasz a templomaikat látkot bennük s vait csicsérgik, mert így igérté

Kirándulás Palesztinába

Kedvezményes áron a „Polonia” hajóval június 22-én. Felvilágosítások a Wagons Lits-Cook utazási irodában Cluj, Piața Unirii 18.

A zsidóság veszteségszámlájából

(Műkiv.)

Írta: Dr. LÖVY FERENC

Mielőtt Izrael fiai kivonultak Egyiptomból, előbb kifosztották. Humánusan csinálták. Nem vették el erőszakkal, hanem kölcsönkértek egyiptomi szomszédaitól arany, ezüst és más értékes holmikat. A legenda szerint kénytelenek voltak vele, mert Isten kimondottan kérte Mózeset, hogy Izrael fiai vigyék magukkal Egyiptom kincseit, nehogy aztán később szemrehányást tegyenek Istennek, hogy Ábrahámnak tett ígéréteiből azt a részt, hogy négyszáz évig rabszolgák lesznek utódai, megtartotta, de azt, hogy aztán nagy vagyonnal vonulnak ki, nem teljesítette. — Körülbelül ezer év után Nagy Sándor előtt perelték is az egyiptomiak a zsidókat, de nem nyertek vele semmit, mert a zsidók meg négyszáz évi munkabéruket követelték. — Egész Izráél a zsákmányolással foglalkozott, Mózes pedig ezalatt József csontjait vette magához, hogy hálaiból és kegyelettel az ígért földjére vigye.

Az utóbbi időkben sokat olvastunk arról a vagyonvesztességről, melyet a zsidók egyes országokban szenvedtek, hol egyszerűen minden jog és ok nélkül elveszik a zsidók vagyonát, állását, kenyerét és többszörös milliók egy napról a másikkra válnak koldusokká, nagy állású és tekintélyű emberek kényértelenné, állás nélkülivé. Hosszú számsorral lehet csak leírni a zsidó vagyonvesztéseket. Százmilliókra, milliárdokra rug aszerint, hogy milyen valutában fejezzük ki. A zsidóság egy mostani vezére, Löw Immanuel, a mai zsidóság e tünényes embere pedig egy rövid tanulmányában, melyet ő maga „Vedarni Emlékbeszéd”-nek nevez, (Szege, 1933.) arról számol be, mit vesztett a világ zsidósága szellemi javakban, hálaadások folytán a múlt évben. Tulajdonképpen egy u. n. Adár 7-iki templomi beszéd, mint ahogy minden rabbi megemlékezik az elmúlt évben elhunyt rabbikról és kiváló zsidó vezetőkről. De ilyen Adárhavi emlékbeszédeket, amelyeket Löw Immanuel szokott tartani, soha sehol senki sem tartott még. Mert Löw Immanuel nagy tudásánál talán csak eredetisége nagyobb. Soha sem járt kitaposott utakon, de őt sem lehet utánozni. Csodálatos rabbi, mint híres őse a prágai Löw Becálél volt.

Az ember megdöbben Löw beszédének olvasása után és nem tudja, melyik a nagyobb vesztesége a zsidóságnak: amit a nyers erőszak vett el a zsidó vagyonból az elmúlt évben, vagy ami szellemi kincseit a halál ragadott el örökre? A másik döbbenet pedig, ami kissé restelkedve kell beismernünk, hogy sejtelmünk sem volt, milyen gazdag szellemi kiválóságokban, az alig tízenhatmillió zsidóság, hogy egyetlen évben ennyi kiváló embert veszíthetett anélkül, hogy a zsidó nagyközösség különösen följajdujt volna.

Nem száraz adatokat, hosszú névsort tár elénk ez a páratlan emlékbeszéd, hanem csoportosítva is olyan általános jellemzést ad, amelyekben a kiválóbb egyedekre egy-két mondatban úgy világít rá, ahogy csak egy nyolcvan éven felüli ember, ki oly sokat látott, hallott, tapasztalt és aki úgy az egyház, mint a világi tudományok egész házában egyaránt otthonos. Ezért tudja szakszerűen méltatni Landau, a világhírű göttingai professzor matematikai működését, melyet a „klasszikus függvénytan és számelmélet” terén kifejtett, „a németországi egyetemi mártírok legerősebben meghurcolt áldozata, éppugy mint József Szapocsik Londonban elhunyt „rebbe” életét, akihez nagy tömegek fordultak „nemcsak bölcs tanácsért, hanem hatékony orvosságáért is.” Felsorolja nemcsak az elhunyt rabbikat, hanem a rebbeket is, tárgyilagosan megállítva, hogy utóbbiakat (a rebeket) „rajongóbb ragaszkodás és értékelés körüli”, pedig a szegedi főrabbi hívei bálványozásig tisztelik és szeretik! — Ki tud róla, hogy Florenzben volt professzor Robert Davidsohn, ki előbb kereskedő, majd hírlapíró, a Berliner Börsencourir megalapítója volt, 30 éves korában érettségizett és fényes tudományos pályát futva meg, Florenz vá-

ros történetét megírva e város díszpolgárára lett?

Sok mindennél szükségesebb fölemlíteni buzditásul és megnyugtatóul a Kőszeg-ről származó báró koromlai Schey József, egyetemi tanárt, ki több ízben volt a bécsi egyetem dékánja és midőn rektornak jelölték, az ellenzék azt kívánta, hogy válása miatt lépjen vissza. Ezt férfiasan megtagadta, de a nagytöbbségű választás után följajlott méltóságot nem fogadta el. A nemzetközi bíróság előtt több ízben képviselte az osztrák kormányt. A bécsi Pro Palesztinának is tagja volt.

Ausztráliában tavaly hunyt el Daniel Levy, ki előbb egy zsidó felekezeti lapnak az „Australian Hebrew”-nek volt a szerkesztője, aztán képviselő, majd 8 éven át a parlament elnöke, néhány év előtt igazságügyminiszter és főállamügyész volt. Néhány hónap előtt halt meg 107 éves korában Lengyelországban Ábrahám Gauron, ki az 1863-iki forradalomban önként beállt katonának a lengyel szabadságért. (Szegény, ha tudta volna! — Bizonyára akkor is meglette volna.) Viszont a cseh földön született Otto H. Goldstein amerikai polgár a világháborúban, mint ezredes lépett be a francia hadseregbe és mint dandárparancsnok szerelt le 1918-ban, Chicagóban halt meg. „Magántanár maradt, mert hitelünk volt, a budapesti egyetemen Frey Ernő ideggyógyász. „Negyvenkét éve, hogy Munkácsi Bernátot, a nagy nyelvtudóst a magyar Tudományos Akadémia tagjának választotta, „de egyetemi tanszék nem jutott neki. Kenyérrel a hitelek kínálták meg: a pesti zsidó vallásitanítás felügyeletét bízták rá.”

József Ascher amsterdami gyémántcsiszolót bízta meg az angol kormány, hogy az angol korona Cullinan gyémántját hasítsa és csiszolja. A világháború után hadiárvékat tanított gyémántcsiszolásra. A németalföldi kereskedelmi kamara elnöke volt. Párizsban hunyt el Suzanne Deutsch de la Meurthe, kinek koporsóját a „harmadik birodalom Göring vezette repülőinek koszorúja fektet, mikor fölhangozt a héber sirató ének.”

Egy rövid cikkben csak egy-egy jellemző, kevésbé ismert tényvel muathatók rá a zsidóság igazi vagyonára, a szellemi

Zsidó mezőgazdasági telepítés Dél-Franciaországban?

Tartózkodási és munkaengedélyt kapnak a földművelésre hajlandó zsidó emigránsok

Párizs, jun. 1. (Az Uj Kelet tud.) Megbízható forrásból értesülünk, hogy Ramadion munkügyi miniszter fogadta a Federation des Sociétés Juives, a franciaországi bevándorolt zsidók szervezeteinek vezetőségét és tárgyalásokat folytatott velük az engedély nélkül itt tartózkodó

zsidó emigránsok érdekében, akikre az új idegen rendelet értelmében azonnali kiutasítás vár. A delegáció arra kérte a minisztert, hogy tegye megfontolás tárgyává Philipp Serrenek, az előző Blum-kormány idegenügyi államtitkárának tervét. E terv szerint a kormány a telepítés

Művészi lakberendezés

SZÉKELY és RÉTI
BUTORGYÁR R.T. · BUCUREȘTI · TG. MUREȘ
TERVEZÉSÉBEN
KIVÁ NATRA MEGBIZOTTUNK FELKERESI

ISIAS

Számos neurálgikus fájdalom rejtett oka, igen gyakran, a hughysav. Így a trigeminus-ideg neuralgiái (fog, fül, arc és vakszem tájéki fájdalmak) nyakszirt-neuralgia, bordák közötti-neuralgia, derék- és hastájéki-neuralgia, valamint üldégyulladás (isias) oka sokszor a hughysav, amely lerakodik az ideghártyák alá is.

A hughysav által titatott ideghálózat kezelésére csak egyetlen hatásos mód létezik: az Urodonal kúra, amely a betegség rejtett okait kezeli ki, azaz kiválasztja és eltávolítja a hughysavat.

Doktor P. E. Lévy, — aki hosszú éveken át volt a párisi kórházak vezető-orvosa és akinek idegbetegségekre vonatkozó értekezései a legmérték-adóbbak, — az isiasra vonatkozó egyik fontos munkájában rámutatott annak feltétlen szükségességére, hogy ezeket a megbetegedéseket okvetlenül Urodonal-lal kell kezelni.

URODONAL

A LEGBIZTOSABB REUMA ELLENI SZER

Ha meg akar szabadulni fájdalmaitól, szedjen minden nap 2 kávéskanál Urodonal-t, egy kevés vízben. **AZ URODONAL MEGBIZHATÓ KÉSZÍTMÉNY** 1908 — 1935 között, a tudományos és orvosi akadémiákon, számos értekezés foglalkozott kitünő hatásával. **KAPHATÓ GYÓGYSZERTÁRAKBAN ÉS DROGERIÁKBAN**

GHATELAIN KÉSZÍTMÉNY, MEGBIZHATÓ MÁRKA

kincsekre, melyet nem lehet kiszajátítani, melyeket csak a halál ragadhat el. A zsidóság nagy ünnepeinek végén meg szokott emlékezni halottairól, ami nem csak kegyeletes cselekedet, hanem a dicső példákra buzdítóan hatnak. Az a nép, mely át tudta élni az egyiptomi rabszolgaságot, át fogja szenvedni a legujabbkor megpróbáltatásait is és folytatni fogja elhunyt nagy fiui munkáját is. Dolgozni és küzdeni fog, nem tankokkal, sem bombavetőkkal, hanem a tudás, a szellem, a munka fegyvereivel, hogy valóra váljon az első világbeke-hirdetőnek, Ézsaiás prófétának igéje, amit harmadfél ezer év előtt hirdetett mindmáig nagyon kicsiny tényleges eredménnyel: „lakni fog a farkas a bárányal, a párdúc a gödölyével, ha majd eltölti a földet az Isten ismerete, mint ahogy a vizek betöltik a tenger medencéjét.”

céljaira ingyen rendelkezésre bocsájtani a Dél-Franciaországban ugaron levő földekből, a szükséges pénzt pedig különböző zsidó szervezetek gyűjténék össze. A telepések, ha leglaább 3 évig maradnak a föld mellett, egész Franciaországra érvényes munkaengedélyt kapnak és megkönynyítik számukra a francia állampolgárság megszerzését is. Ugyanaz áll azokra, akik hajlandók a néptelen dél-franciaországi falvakban, mint napzsámok dolgozni.

A terv egyelőre nem gondol nemzeti jellegű kolonizációra, mint pl. a palesztinai vagy a birodalmi, további bevándorlásról sincsen szó, csupán a már Franciaországban tartózkodó emigránsok helyzetének rendezéséről.

A drákói intézkedések ugyanis, melyeket a Daladier kormány szükségrendelettel az engedély nélkül tartózkodó idegenekkel szemben hoztak, súlyosan érintik a zsidó bevándoroltakat. Körülbelül 50.000-re rug azoknak a német, osztrák, lengyel, magyar és román zsidóknak a száma, akik az elmúlt években papírok nélkül, gyakran utlevél híjján érkeztek Franciaországba, vagy pedig a tavalyi vilákiállítástól maradtak itten. Az új rendelet szerint mindezek kötelesek május végéig irataikat rendezni, ha ez nem sikerül — ugy kiutasítás vár rájuk.

Ph. Serre terve ezeknek a kiüldözésre ítelt szerencsétleneknek, kiknek nagy része hazájába már vissza sem térhet, — adna nyugodt életlehetőséget.

A kormány természetesen nem csupán a bevándoroltak érdekeit nézi, hanem fontos francia nemzeti szempontokat is. Mint ismeretes ugyanis Dél-Franciaországban az olasz, ill. spanyol határ mentén 800 ezer olasz és kb. 300.000 spanyol bevándorolt földműves él. A falvak azonban ennek ellenére néptelenek és az újabb néptelenedés újabb bevándorláshoz vezet, hiszen a földek megmunkálásához szükség van — munkáskezerekre. Ilyen nagy számú idegen parasztság azonban közel anyaországának határaihoz adott esetben politikailag megbizahatatlant, sőt veszélyessé is válhat. A zsidóknál viszont e veszély nem forog fenn.

A terv részletei és keresztülviteleinek módozatai még nem kerültek nyilvánosságra.

A Caransebes—Teiuș-i gyermeknyaraló

ebben az évben június 15-én nyílik meg. Információ: D. Groszmann Margit Timisoara, Str. Gh. Lazar 5, I. 4.

Sok kincset ha két fiának: Ibra-szóloket, kerteket, jövendőmező földeket össze nem lá-falu egyetlen kan-kis szoltott volt szetesen két fián-tánszor a falu-gyültek, hogy a-jövőjét megbeszé-l világon végbemeg-ne tették volna sz-cáját.

— Nincs a világ-ugrása, mint eme-col — mondták.

— És milyen h-letes! — mondták.

— A szultán sz-zebb a sörénye, z-ja a levegőt, mint

Azok azonban, nem volt dicsérő

an csak irigységbe

ték ugyanis a ló

hogy nincs a világ

litható Imru Alkis

Abban az évben

elhagyta porhüvel

földbe, a kanca n

ben két fiatal ura

helyett. Mégis ille

tosan saját képmá

juk is volt. Aki

megjósolta róluk,

ségei és a lovak

Megmondott: fe

szép, terjedelmes

földet hagyatékzo

nam egyszer, hogy

javaikkal és kince

ember számára, mé

ver számára. Ibrah

megházasodtak és

típe volt. Ibrahim

hivta a falu, mert

goskodásával áll

Senki nem hallott

szót. Akkor is, amik

mondani, lármásan,

gal cselekedte ezt.

sége a „Némáska”

örökös, fagyos hal

rától. Amikor meg

rién férévönült a

hogy egy szót is sz

rosszat. Ilyenkor

ment és jóságos, b

retett volna hatni

nem választott, csak

lőle egy-egy szivett

gatott, mintna ném

A két sógorasz

„Némáska” napról

sőhajokban, utalás

naszkodott, hogy a

és drága ruhákra s

mokot, hogy Ibrahim

a kert gyümölcséb

nagyobb részt vesz

Ilyen és hasonló sz

„Karattyoló” is nap

Es a két fivér na

te egymást.

Imru Alkis fiai f

hetnek együtt, em

más között házaika

és a nyájakat. Föl

árkot ástak, amit v

egyik a másik tül

csikót is elosztottá

kanca körül heves

rek között. Mindegy

cses állatra, amely

golt.

Mint hogy pedig

tartott, hogy a kan

elhatározták, hogy

— Ne legyen az

gyen! — ordított a

Némáska egyetlen

a házba és kihozt

kezébe adott.

— Lőjj! — sugt

tott és némán várt.

Ez a némásága z

törte, hogy nem tud

állani és rálott a ka

kanca életében, ho

tört föl belőle egy s

A falu lakói pedig

fivérek mit csináltak

fölháborodtak és m

a kardjukra, az őre

hogy ezentul gyűl

Transzilvaniai chalucok az országépítésben.

I.

Kfár Szabá

Kfár-Szabá, június 3. (Az Uj-Kelet ki-küldött munkatársától). Elindultunk a transzilvaniai leányok és fiúk nyomába. Itt élnek a sokfényű és sokféle arcu erעי zsidóságban már-már elmosódott hazai reminiscenciákkal. Héber kiejtéséről mindenki messziről felismeri a magyar anyanyelvet. De becsületes, hívő és küzdő sorstársak egy nagy mű felépítésében. Chalucmunkájuk bekapcsolódott a különböző chaluci szervezetek egységébe. Kfár Szabán, Gederán, Magdielben, Herclán már megépített, virágzó kibbucok vannak és Karkur mellett kezd most nőni a legfiatalabb ötödik telepítési magja a transzilvaniai zsidó ifjuságnak.

A legöregebb transzilvaniai kibbucot a Somér Házair chaluci kezdte építeni öt évvel ezelőtt, néhány kilométerre Kfár Szabától. Szabá, a tiszta, rendezett zsidó falu, négyezer körüli lakosságával, itt húzódik meg a sárosi halmok tövében. Ennek a falunak éppen olyan legendás története van, mind a többi erעי telepítésnek. Előbb kis embercsoport vette fel a harcot a sivar sárga homokkal és a naptól kopár, erdőirtástól szürkés kőmenyedet sárgás-szürke palesztinai földdel. Verejték és vér keveredett el ezzel a talajjal, míg virágzó héber falu nőtt ki, míg a narancskertek illatos virágairól a környékbeli kibbucok méhei gyűjthették a mézet. Most aszfaltozott utak, 1200 személyre épített falusi kulturház, vízvezeték és minden házban fürdőszoba jelzi egy heroikus küzdelem állomását.

Gyalogosan a kibbuc felé

Mire kiértünk Kfár Szabára, a kibbuc felé induló utolsó busznak már csak a porát láthatuk meg. Egy szomszédos kibbuc chalucával vágunk neki a párdeszek között kanyargó homokos mellékútvénynek. Meséli a vezetőm, hogy évekkel ezelőtt ezen az uton kellett bandukolni, bokáig érő homokban a falutól a kibbucig. Csak két héttel ezelőtt építették ki az utat, Kfár Szabá és Rámát Házai között és most ezen az uton is megindult a rendezettség-közvetítés. Az ut mentén pedig gyorsabb ütemben kezdenek épülni a különböző munkás-tanyák, német telepítések és kibbuc-táborok.

A palesztinai színek

A narancsvirág kábitó illata terjeng a különös színű palesztinai táj fölött. Ez az egész táj magán viseli a homok sárgaságának és a szürkészöld színekét. A növények zöldje is, mintha ehhez az alapszínhez alkalmazkodott volna. Hol van itt a fekete európai föld, rajta a magasba-szökkenő, sötétzöld színű fákkal? Itt a fák levelei is halványabbak, a zöld szín sárgás árnyalatot kap és az élesen tűző árszai nap a barna-szürke-sárga színek keveredését fürdeti, európai szemnek szokatlan és lenyűgöző színpompában. Rubin, a palesztinai tájak festője tudta csak megleveníteni ezt a meleg epedő, víz után sóvárgó vidéket, amely magán viseli még az egykori pusztá béléget, de a fakadó új élet rügyei is kikeltek már rajta.

Gyermekélete a kibbucban

Alkonyatkor érünk a kibbucba. A napi munkának vége. A rendezett utakon, a fiatal ciprusfák között chalucok és chalucok

ANTON ROSENZWEIG

ספרים האנדרון

Alapítva 1895 Saját ház
Zsidó könyvek és Talsz nagykereskedése

CLUJ, Piața Mihai Viteazul 37-38.
Telefon No 27-22.

cák sétálnak a gyermekekkel. Nemrég ért véget a napi munka. A házaspárak most beszélgethetnek el gyermekeikkel. Most hozhatják ki őket a gyerekházból, ahol szakképzett óvónők foglalkoznak velük, mialatt apjuk és anyjuk a mezőt műveli. Erős tengerparti szél és égő napsütés edzi meg ezeknek az apróságoknak a bőrét. Mind napsütötte, barna és erős. Minden iránt való érdeklődésük a kibbuc főszórákozása. A kibbucnak már 16 gyereke van. Ez a szám jelzi a tábor fejlett anyagi helyzetét és már kialakult társadalmi életét.

A kibbucban most száz felnőtt ember él, mert husz fiatal munkást osztottak be ide, kiképzésre. A száz közül hatvan transzilvaniai. Az ebédelőterem mellett még három kóház, — egyik a gyerekeké — sok barakk és néhány, még a kezdeti korszakból fennmaradt sátor szolgál a munkások lakhelyül.

Végigvezetnek a kibbucban. Székely Mose az istállót mutatja be. A két részre osztott istállóban hat tehén és négy ló. A kibbuc a maga szükségletén jóval felül termel. 150 liter tejet adnak a tehének. A fölösleget a Histadrut szövetkezete, a Tnuva veszi át és szállítja Tel-Avivba. Az istálló mellett javakerítés mögött óriási egyiptomi bika. Az egész környék egyik nevezetessége és a kibbuc egyik jelentős jövedelmi forrása.

A lengyel anyanyelvű „belgák” és az árja éjjeli őr

Mіндеzt magától értetődő természetességgel beszél el nekem régi barátaim, volt iskolatársak, jelenleg munkások és kiképzett segédrendőrök vacsora utáni tea mellett, a kibbuc ragyogóan tiszta konyhájában, ahová ilyenkor szoktak behuzódni, barátságos tereferére a szomszédok is idelátogató munkásokkal. Belgiumi fiúk lépnek be. Frissek, most törnek be a palesztinai életbe.

— Mi az anyanyelvetek? — kérdezem érdeklődéssel a „belgáktól.”

— A lengyel — halljuk a választ, ami itt már nem kelt nagyobb derűtséget. Ki tudja, hány országon vándorolt keresztül egy zsidó, míg „belga” lett belőle?

— Tudod, hogy ez az ember német? — Német? Persze. Németországi zsidó. Nem nagy csoda Palesztinában. — Német! Árja!

Kiderül, hogy a jövevény tiszta árja. Három évvel ezelőtt került ide. Német emigráns. Valamelyik hajón matrózkodott és aztán ittmaradt. Megtanult héberül. Tagja a Histadrutnak. Munkástestvér. A gyereke anyanyelvűként beszél héberül, a palesztinai „galutban”. Acélkék szeme és szőke haja ritka csoda ezen a vidéken. Viszont nagy népszerűsége tett itt szert. Igen jól érzi magát Zsidóországban.

A kibbuc világa

Bevonulunk az ebédelőterembe, ahol a kibbuc napi problémáit kell megtárgyalni. Vendégeket kap a kibbuc, erre félfont kiadást kell megszavazni. Hosszas vita után az ülést vezető Braun Pnina bejelenti, hogy a fél font megszavaztatott. Még nehezebb vita indul meg két új sátor felszerelésének szükségességéről. Három „idegen” gyereket kapott a kibbuc, nevelésre. Nincs elég hely. De vajjon érdemes-e, a végleges letelepedés előtt újabb építkezésbe kezdeni? Végül is a sátrak mellett szavazott a kibbuc.

Nyúlászat és méhészet a kibbucban
Másnap reggel végigjártuk a kibbuc

Aztán az ebédelő teremben vacsorázunk együtt a kibbucnyikkal. A friss paradicsom, a kibbuc termése. Itt már meghonosult a palesztinai konyha. Sok zöldségféle, kevés hus, gyümölcs, tea. Jó, fekete parasztkenyér. Régi transzilvaniai emlékeket elevenítenek fel a lányok és fiúk. Braun Pnina, Salomon Ottó, a kibbuc jól prosperáló asztalos műhelyének vezetője, Stark Dani, a „pénzügyminiszter”, Löwy és mind, a régiiek, Transzilvania első chalucái. Az asztalnál kis tömzsi chalucot mutatnak be: „chanitai hős.”

Mert tudni kell, hogy ez a nép Chanita legendás, a régi chaluci időköt felelevenítő glóriát kapott a palesztinai munkásmozgalomban. Chanita Felsőgalilea fellegvára. Néhány héttel ezelőtt építették. Olyan veszedelmes ponton áll, hogy az összes kibbuc szervezetek összefogására volt szükség a felépítéséhez. Minden kibbuc kiküldte a maga embereit. Száz állig felfegyverzett fiatal zsidó vonult fel oda, hogy megnyissák az északi kolonizációs területet. A transzilvaniai kibbuc öt embert adott hozzá. Az első napon már megharagták őket az arab bandák. Két halottja volt a támadásnak, két lengyelországi chaluc, a névtelen hősök. De az elmentáadás annyi arab-áldozatba került, hogy hosszú ideig nem mertek újabb támadást intézni Chanita ellen a terroristák.

A kibbuc végleges letelepedésre készül. Minden vagyunk, hogy ők kapják meg Chanitát. De Chanitáért nagy a versengés. Amikor a stratégiai munkának vége, rendes falut építenek oda és most néhány, végleges letelepedésre váró kibbuc igyekszik bizonyítani, hogy eddigi teljesítményével kiérdemelte azt a kitüntetést, hogy az ország legveszedelmesebb pontjára kerülhessen.

gazdaságait. Slomo chavér a nyultenyészetet mutatja be. Három házinyulát kezdtek három évvel ezelőtt. Azóta hétésszáz, a legkülönbözőbb fajú házinyulra szaporodott fel a tenyésztés. Hatalmas, hófehér majd csillogó, szürke szőrzetű angolák, és a legkülönbözőbb fajú típusok sorakoznak egymás mellett a tisztán tartott kettecokban. Tízgyermekes nyulmamákat szimatolgatnak felénk, méltóság teljes férfiak pihennek másod-harmadmagukkal a rács mögött. A nyultenyésztés virágzó üzlet, főleg a szőrméje miatt. A kormány most küldött ki szakértőt a kibbucba, hogy az egész országra kiterjeszthető nyultenyésztés lehetőségét tanulmányozza. Szükség volna háboru esetén a hadseregnek nyulhússal való ellátására.

A kibbuc másik büszkesége: a méhészet. Hatalmas cinkezett hordókban áll a friss termés: a zamatos, izes narancsméz. A kibbuc méhei 140 font értékű mézet termeltek a tavaszi szezonban. Minthogy itt narancson kívül más nem igen akad, számukra, szó van arról, hogy most a narancsvirágzás után a Galilba költöztesék a méheket. Ott erdei virágokról legelhetnének tavaszig. Mesterük éppen Chanita.

Báile FELIX
gyógyfürdő
Oradea mellett
(ROMANIA PÓSTYÉNE)
49 C° hőfoku, kénés, rádiumos hévizforrás. Mindenféle reumatikus bántalmak, valamint női betegségek ellen páratlan gyógyhatású.

Ujjonnan berendezett:
iszappfürdők, iszapappakolások és mesterséges szénávfürdők — állandó orvosi felügyelet mellett.

Szabadfürdő
vasuti kedvezmény! Különböző szórakozások: Tenisz, könyvtár, állandó zene, kávéház, tánc.
Rituális vendéglő!
Prospektust küld!
Direcțiunea Băilor Felix, Județul Bihor.

Rendszeres járatok

az EGYESÜLT ÁLLAMOKBA és KANADABA

„NIEUW AMSTERDAM”
„STATENDAM”
„ROTTERDAM”
nagy luxushajókon.

DÉL-AMERIKÁBA
belga és holland gyorshajókon.

ARGENTINA
BRAZILIA
URUGUAY
PERU—CHILE.

KÖZÉP-AMERIKA
VENEZUELA
COLUMBIA
HAITI — ECUADOR
HONDURAS
COSTARICA
TRINIDAD

INDIA — AUSTRALIA
Az összes délafrikai államok.
PALESTINA.

Felvilágosítást és prospektust küld a

Holland—Amerika Linie
vezetéképítéslete:

„ORT”

Organizația Română de Turism
București, Calea Victoriei 70.
Cluj, C. Reg. Fer. 33. Tel. 10-26.
Timisoara, Str. Venetie 2.

nitára szeretné vinni őket, honfoglalóknak...

A szomszédos földek között barangoltunk ezután. Manasse báró épülő párdeszenél dolgoznak most sokan. A kibbuc bérelt földjei ideig húzódnak le. Most kaszálják a szénát, préselik és raktározzák, egész évi táplálékul a barmoknak. Néhány hét múlva itt már mindent feléget a nap. Május a betakarítás hónapja...

A kibbuc élete így pereg nap-nap után, évről-évre. Száz ember, mint nagy család, vállvetett munkával, a nehéz földön, mely öt évvel ezelőtt még kopár domboldal volt csupán. Most már száz megedzett mezőgazdasági munkás él belőle. Asztalos műhelyük, cipőüzemük mintaszerű. A kibbuc mérlege a múlt évben több, mint ezer font (egymillió lej) nyereséget mutatott ki. Olyan munka ez, melyről nem igen beszélnek Tel-Avivban. Természetes és magától értetődő, mint minden erőfeszítés ebben az országban. Valahogyan mások itt az arányok. Otthonról nézve poétikus, romantikával övezett. Itt ez maga az élet. Romantikáján verejték-szag érződik. Hősiessége kis szem csupán ebben az egész nagy és átfogó hősiességben. A jövőendő névtelen hősei, akik történelmet csináltak és aztán majd eltűnnek, hogy helyt adjanak annak a generációnak, mely készen kapja, ingyen örökségül mind ezt a nagy ajándékot: a földet, a munkát, a hazát...

Barzilay István

Végre biztos szer a sváb és ruszlibogarak ellen

„NEOTOX”
INSECTICID; CUTIA LEI: 18

Mentse meg ruháit a molyoktól „MOLITOX” használata által. Egy doboz egész szezonra elég. Ára 15 és 25 lei.
Kapható: Gyógyszertárakban, drogueriákban, illatszertárakban és szaküzletekben.

Ismét rádió!

Cluj, június 3.

hány évvel ezelőtt fesszor polgármesterről, hogy Brasovh rádialeadóállomást Erre a célra a Maték ki. A tárgyalásról folytat Cluj v. diótlársaság között került sor. A műrültek fel akadályozták a kifolyógi okokból kifolyó tárgyalások. A vámagára vállalni a tartási költségeit. A régen ad acta te re került.

A bucuresti rá ajánlatával a cluj kor pedig szó ker professzor a bu egyik igazgatója Cl len tárgyalásokat a mesterével. Leon p

Egy magyar

Bécs, június 3. E megvilágításba helygédiát Julius von S osztrák-magyar m most megjelent könzul, már mint lett német néptárs! Stepski-Doliwa új „lényege, hogy „Rud zsidók miatt kellett Ezt a kétségkívül nyilván nagy érdek azok, akik évtizedek dolf trónörökös tört lingi tragédia hátter A német lapok ma nek az új könyvből állapítást, hogy Ru még ma is élne, ha dók a környezetben. is abból indul ki, ho ri ház sorozatos dr ták.

„Például Rudolf tere, grófi titulusa mita sarj volt, e fa zetességével és belsö ja a könyv — akit a galattételre Rudolf ismert élvhajász figyelmét azokról a mi problémákról, am ben belekeveredett.”

„Ennek az urnak urja Stepski-Doliwa, örökös belesodorja félvilág ugynevezett az ötlet a trónörök ördögi volt és jellem eszelték ki, — fol szocialista történelm zalmására és főúdv an, akit egyébként g tak, a Góthai Alma portugál zsidóktól s sít azzal igyekezett hogy zsidó újságnag kal vétette körül a „A sok sajtózsido legegtek Rudolfnak, s sggel rendelkezik, l cot, a Neues Wiener szerkesztőjét kell m az, aki a trónörökös róri álneveken elhely és ezeknek a cikkekr advari intrikák idézt dolfban azt a lelki v mára már csak az egyetlen kivetett ut Stepski-Doliwa azo

Ismét napirendre került a clujji rádióstudió létesítésének kérdése

Cluj, június 3. (Az Uj Kelet tud.) Néhány évvel ezelőtt, még dr. Drăganu professzor polgármester idejében szó volt arról, hogy Brasovhoz hasonlóan, Clujon is rádiónálállomást és stúdiót létesítsenek. Erre a célra a Matei Corvin házat szellették ki. A tárgyalások hónapokon keresztül folytak Cluj város és a bucaresti rádiótársaság között, kivételre azonban nem került sor. A műszaki kivétel körül merültek fel akadályok, de legfőképpen anyagi okokból kifolyólag maradtak abba a tárgyalások. A város ugyanis nem tudta magára vállalni a stúdió és a leadó fenntartási költségeit. Néhány héttel ezelőtt a régén ad acta tett terv, ismét napirendre került.

A bucaresti rádiótársaság felkereste ajánlatával a clujji városházát, ugyanakkor pedig szó került arról, hogy Leon professzor a bucaresti rádiótársaság egyik igazgatója Clujra jön, hogy közvetlen tárgyalásokat kezdjen a város polgármesterével. Leon professzor még nem ér-

kezett meg Clujra, de a városháza írásban értesítette eddigi határozatáról a rádiótársaságot. A határozat többek között közli, hogy Cluj város hozzájárul ahhoz, hogy a tulajdonában lévő Mátyás királyház első emeleti helyiségeiben rádióstudiót létesítsenek. Ugyanakkor azonban leszögezik, hogy az időközi bizottság 1935—1937. és 1938—1939. határozatai alapján, a szükséges anyagi eszközök hiányában Cluj városa nem járulhat hozzá a rádióstudió és rádióleadó fenntartási költségeihez.

A stúdióval kapcsolatban dr. Pop Victor főtitkár kijelentette munkatársunk előtt, hogy a bucaresti rádiótársaság 40 évre ingyenesen kéri a Matei Corvin-házat, ehhez azonban a város nem járulhat hozzá. Bővebb felvilágosítást nem adhatunk ebben az ügyben — fejezte be rövid nyilatkozatát dr. Pop Victor főtitkár — mivel a polgármester még nem döntött a rádiótársaságnak adandó végleges válasz fölött.

Egy német író különös magyarázata a mayerlingi tragédiáról

Mi mindennek az okai a zsidók?

Bécs, június 3. Egészen új és eredeti megvilágításba helyezi a mayerlingi tragédiát Julius von Stepski-Doliwa, a volt osztrák-magyar monarchia főkonzulja most megjelent könyvében, amelyen a főkonzul, már mint „osztrák alattvalóból lett német néptárs” szerepel. Julius von Stepski-Doliwa új „történelmi könyvek” lényege, hogy „Rudolf trónörökösnek is a zsidók miatt kellett meghalnia...”

Ezt a kétségkívül újszerű felidézést nyilván nagy érdeklődéssel fogják kisérni azok, akik évtizedek óta foglalkoznak Rudolf trónörökös történetével és a mayerlingi tragédia hátterével.

A német lapok már idézeteket is közölnek az új könyvből s leszűrik azt a megállapítást, hogy Rudolf trónörökös talán még ma is élne, ha nem lettek volna zsidók a környezetében. Stepski-Doliwa ugyan is abból indul ki, hogy az osztrák császári ház sorozatos drámáit is zsidók okozták.

„Például Rudolf trónörökös udvarmestere, grófi titulusa ellenére is tipikus sémita sarj volt, e faj minden külső jellegzettségével és belső terheltségével — írja a könyv — akit azért osztottak be szolgálattételre Rudolf mellé, hogy mint közismert élvhajhász elvonja a trónörökös figyelmét azoktól a politikai és társadalmi problémákról, amelyekbe abban az időben belekeveredett...”

„Enek az urnak az volt feladata, — írja Stepski-Doliwa, — hogy Rudolf trónörökösöt belesodorja a bécsi és budapesti félvilág ugynevezett vidám életébe. Maga az ötlet a trónörökös befolyását illetően ördögi volt és jellemző, hogy ezt jezsuiták eszelték ki, — folytatja az új nemzeti szocialista történelemírő. A trónörökös bizalmasára és főudvarmesterére vonatkozóan, akit egyébként gróf Bombelesnek hívták, a Góthai Almanach kimutatja, hogy portugál zsidóktól származott, s befolyását azzal igyekezett még jobban erősíteni, hogy zsidó újságnagyságokkal, újságírókkal vétette körül a trónörökösöt...”

„A sok sajtózsido közül, akik azzal hitelegtek Rudolfnak, hogy kitűnő írói készséggel rendelkezik, különösen Seps Mórinc, a Neues Wiener Tagblatt kiadóját és szerkesztőjét kell megemlíteni. Seps volt az, aki a trónörökös cikkeit különböző újságoknál elhelyezte. Ezek a cikkek és ezeknek a cikkeknek nyomán keletkező újságvári intrikák idézték elő viszont Rudolfban azt a lelki válságot, amelyből számára már csak az öngyilkosság volt az egyetlen kivezető út...”

Stepski-Doliwa azonban nem elégszik

meg azzal, hogy a bécsi zsidóságot teszi felelőssé Rudolf trónörökös tragédiájáért, hanem tovább megy és — Franciaországot, illetve a francia sajtót is súlyos vádakkal illeti.

— A trónörökös tragédiájába — folytatja — bejátszott Georges Clémenceau is. Clémenceau sógornője ugyanis Seps Mórinc leánya volt és így állandó levelezésben állottak s végül Rudolf trónörökös koporsóján Clémenceau rendelkezéseire a következő feliratu leszoru díszelgett: „Rudolf trónörökösnek Franciaország és a francia sajtó...”

Stepski-Doliwa megvádolja Hirsch Mórinc bankárt is, mint aki a trónörökösöt gyakran kölcsönöklől látta el és rendkívül gyanusnak tartja, hogy azokat a számlákat és üzleti leveleket amelyek Rudolf Hirschhez írt, mind a mai napig nem lehetett feltalálni.

Miksa császárt is a zsidók...

Stepski-Doliwa ezután Miksa császár tragédiájával foglalkozik, amelyet ugyan csak a zsidók kontójára ír. Erre vonatkozólag Miksa császárnak egy levelét idézi, amelyet a tragikus sorsu Maximilián a párizsi Rotschild bankárról ír. Az inkriminált levél részlete így hangzik.

„Ma találkoztam Rotschilddal. Egészen el voltam ragadtatva, mikor szemtől-szemben álltam azzal az emberrel, aki gazdaság erejével kormányozza a világot, aki a jelen évszázadunk egysúlyát a kezében tartja s ezáltal az európai konstellációnak ragyogó csillaga...”

Stepski-Doliwa gunyosan megjegyzi, hogy az „európai konstellációnak ez a ragyogó csillaga”, aki a mexikói kalandot finanszírozta, tulajdonképpen Miksa császár tragédiájának okozója volt. Mikor ugyanis Maximiliánnak a mexikói trón megszülléséhez újabb anyagi erőforrásokra lett volna szüksége — Ritschild cserbenhagyta a császárt.

A volt főkonzul könyvében még rengeteg hasonló eredeti „nikantéria” olvasható, úgyhogy Stepski-Doliwa a Habsburg-ház sorozatos drámáit, egyéni tragédiáit és történelmi harcát, mindvégig új „nemzeti szocialista történelmi szemléletbe” helyezi.

— Templomi hír. A Poale Cedek templombizottsága közli: A Poale Cedek templomban, Str. Gheorghe Barițiu 18 szám alatt szombat délelőtt, szombat este Söviosz ünnep előestéjén és vasárnap délelőtt, Söviosz első napján Glück Noszi toplitai kántor fog előimádkozni. Kérjük a t. templomlátogatókat, hogy minél nagyobb számban megjelenjenek.

KALODONT

MOST NAGY TUBUSBAN IS KAPHATO

A háromezer lejen aluli havi jövedelmű munkások adókedvezményeit az összes ipari munkásokra kiterjesztették

A pénzügyminisztérium még április 16-án rendeletet adott ki, mely szerint azok az ipari munkások, akik havi jövedelme nem haladja meg a 3000 lejt, havi ezer lej adómentes levonásban részesülnek. Ugyancsak mentesülnek a munkások a havonta 20 napot meghaladó munkaidőre járó fizetésük adója alól is.

A pénzügyi kormány most újabb rendelkezéssel a fenti adókedvezményeket az összes ipari munkásokra kiterjesztette, tekintet nélkül a munkás jövedelmére.

Nem részesülnek e kedvezményekben a tisztviselők és azok a munkások, akik hivatalokban, irodákban vannak alkalmazva.

Június 10-én véglegesen elintézik a spanyolországi önkéntesek visszahívásának ügyét

London, június 3. Valamennyi angol lap feltűnést keltő formában hozza a hírt, amiről az Uj Kelet már megemlékezett. hogy az angol kormány a közeli jövőben lépéseket tesz annak érdekében, hogy a két szembenálló spanyol fél beleegyezék a közvetítésbe és a polgárháború vége szakadjon. Ugyancsak lépéseket tesz Anglia annak érdekében is, hogy Németország általános megegyezés jöjjön létre s ennek keretein belül elsősorban a német birodalom gyarmati követeléseit rendezzék. Az első cél megvalósulásának előfeltétele az idegen önkéntesek elszállítása Spanyolországból, a második cél előfeltétele pedig a szudetanémet kérdés békés rendeződése lesz. A lapok szerint mindezt az angol kormány spanyol minisztertanácsán határozták el.

Ujabb londoni jelentés szerint a három napon át tartó benemavatókonferencia tegnap véget ért. Beavatottak szerint sikerült megfelelő közegedést elérni az elintézés brit és a szovjet javaslatok között úgyhogy az önkéntesek visszahívásának kérdését a legközelebb, e hó 10-én összehívandó ülésen elintézik.

Burgosból jelentik, hogy ma tették közzé a spanyol nemzeti kormány prágai megbízottja és a csehszlovák külügyminisztérium közötti azon jegyzékváltás szövegét, amelynek értelmében Csehszlovákia de facto elismeri a spanyol nemzeti kormányt.

A megegyezés szerint a két állam képviselői szolgálatban lévő diplomaták előjogait fogják élvezni. A csehszlovák kormány közli, hogy ellenőrizni fogja a kivülálló hatalmaknak szánt fegyverszállit-

mányokat annak elkerülésére, hogy azok Spanyolországba küldethessenek. Spanyol nemzeti körökben megállapítják, hogy a burgosi kormány most már az összes kisantant- és balkáni államokkal hivatalos viszonyt teremtett.

Salamancából jelentik, hogy a nemzetiek hadszíntéri jelentése szerint a katalóniai fronton visszaverték a kormány támadásait. A terueli fronton a nemzetiek előnyomultak és fontos állásokat foglaltak el. Castellonban a nemzetiek elfoglalták a Horcas, Carbo, Bobalar, Buerq és Capela San Juan dela Pena Gulosa magaslatoikat. A déli arcvonalon a nemzeti erők három kilométert hatoltak előre.

— GARA AKOS szerzői estjén, pünkösd vasárnap, június 5-én este 9 órakor a római kat. főgimnázium disztermében a város intelligens közönsége teljes számban részvesz. A gazdag és rendkívül nivós műsor keretében M. Lévy Ilonka és Tiron Sylvia kiváló operanékesnők klasszikus áriákat, Moldován Melinda és Buday Erzsike széphanu, fiatal énekesnők mündalokat, Felner Gyöző dr. a kitűnő tenorista a szerző dalaít éneklék. Eodó György a szerző „Böldogtalan faun” című dramolettjét mutatja be. A szerzői est legújabb szenzációja Vajda Teréz táncművésznő és partnere Szilágyi László nagyszerű mondain táncoktatója. A kitűnő Vajda balettiskola legtehetségesebb növendékei: Borza Ibi, Borbély Lill, Komáromy Kató, Plecht Lenke és Komáromy Attila remek táncszámokkal szerepelnek. Gara Akos új, eredeti, irodalmi és humoros műsorával konferál. Jegyek még korlátozott számban az Újságíróklubban és vasárnap este a pénztárnál kaphatók.

ratok
OKBA és
AM
shajókon.
DOR
ALIA
államok.
ust küld a
erika
Turism
orlei 70.
Tel. 10-26.
petje 2.
et, honfoglalók-
zött barangol-
ó épülő parde-
kan. A kibbuc
ak le. Most ka-
és raktározózá-
moknak. Néhány
t feléget a nap-
pia...
g nap-nap után,
int nagy család,
néz földön, mely
gombóidál volt
megedzett mező-
le. Asztalos mű-
szerű. A kibbuc
bb, mint ezer
reiséget mutatott
ról nem igen be-
nészetes és ma-
den erőfeszítés
ahogyan mások
nézve pótlikus,
ez maga az élet.
ben érződik. Hő-
ebben az egé-
sségben. A jö-
akik történelmet
eltűnnek, hogy
a generációnak,
yen örökségül
ot: a földet, a
Barzilay István
szer
garak ellen
DX
A LEI: 18
OZIT GENERAL
FARMACIA
REGELE
MATEI
ORADEA
a molyok-
használat
egész sze-
és 25 lei.
an, drogueriákban,
szaktizetekben.

SPORT

Szépen játszott a Hungária,
de nem eredményesen

Universitatea—Hungária 2:1 (0:1)

Hétfőn Baia-Maren a Phönix csapatával játszik a Hungária

Csütörtökön délután közel ötezer főnyi szoktalanul „diszes” közönség jelenlétében játszott a többszörös magyar bajnok, a Hungária első cluji mérkőzését. A Hungária játéka igazolta a csapat egyébként ismert képességeit: a futball minden szépségét és technikáját bemutatta; villámgyors akciók, egyéni trükkök és nyugodt, elegáns szerelés egymást váltották. A Hungária azonban taktikai hibát követett el: az első félidőben a csapatros játékosai a kapu torkában is baletkeztek, tologattak. Amásodik félidőben, amikor a mérkőzés vesztesre állott, kiába fokozták az iramot; az U védelme, de nem utolsó sorban Moldoveanu kapus csodás védeése lehetetlenné tette a mérkőzés eredményének megérdemelt megfordítását. Az első félidőben, komoly akarással és a Hungária játékait sajnós ritkán jellemző rámenéssel a vendégcsapat kényelmesen megnyerhette volna a mérkőzést és azután ráért volna technikáját csillogtatni. Ezt azonban elmulasztotta és — kikapott. Vereségét pedig nem menti sem a világbajnokságon szereplő öt legjobb játékosának (Szabó, Bíró, Turay, Sas, Titkos) hiánya, sem a játékevezető „hazahuzása”, sem fáradtsága. Képességekben a Hungária tartalékos csapata is jóval felülmúlja az egyetemiek csapatát, lelkesedésben és közönnyelében azonban az egyetemi csapat kiadós előnyt adhat a Hungáriának. Az Universitatea, ha szerényebb adottságok mellett is, nagyobb lendülettel játszott, a győzelmet tehát megérdemelte.

Universitatea: Moldovan, Dragulescu—Iancovici, Putnic—Pop III—David, Benkő—Sepi—Gallis—Medrea—Capusan.
Hungária: Ujvári, Kiss—Kállay, Sebes (Négyesi)—Kalmár (Somlai)—Dudás, Vidor (Bartos—Müller—Kardos—Cseh—Szabó III.

A szokásos üdvözlések után kezdődött játékban a Hungária technikai fölénye hamarosan kidomborodik. Az Universitatea csak szórányosan támad, de lelkesen és veszélyesen. Meddő fölény után, miután jónéhány gól-helyzetet hagy kiaknázatlanul, a Hungária megszerzi a vezetést: Szabó III kitűnő labdát ad be, Kardos különösen pergő labdaja a kifutó kapus mögött a hálóba talál: 0:1! A második félidőben a Hungária játéka már a fáradtság jeleit viseli magán (a csapat délelőtt fél 10 órakor érkezett!), annál nagyobb lelkesedéssel játszik az Universitatea. A 18. percben David szabadrugásából Sepi a labdát Gallis felé fejei, aki éles saroklövessel egyenlítő: 1:1. A kiegyenlítő gól, ha lehet még nagyobb lelkesedést önt az Universitatea, amely egyre rohamozza a Hungária megmögöngö védelmét. A 21. percben Benkő magas labdát ad be, Kiss felemelt kezekkel (nagy hiba!), de fejjel ment. A játékevezető 11-est ítélt, amelyet minden tiltakozás dacára Iancovici védhetetlenül helyez a Hungária kapujába: 2:1. A gól után a Hungária komolyabb akarással fekszik bele a játékba, részben azonban kapuelőtti pusbasága, részben Moldoveanu kapus jóérzékl helyezkedései miatt az eredményen nem sikerül változtatnia.

A győztes csapat legjobbjá Moldoveanu volt, mellette Iancovici biztos játéka tűnt ki. Benkő; a két Victoria játékos: Pop III és Capusan, valamint helyenként a Ripensia itt időző játékosai: Sepi játéka érdemel még említést. A Hungária legjobbjá Dudás volt, az első félidőben azonban kitűnően játszott Kiss és Szabó III is.

Mesárosiu dr nem volt objektív játékevezető.

Vasárnap délután fél 6 órakor:

Hungária—Victoria

Muresan Anton vezeti.

Csütörtökön délután közel ötezer főnyi szoktalanul „diszes” közönség jelenlétében játszott a többszörös magyar bajnok, a Hungária első cluji mérkőzését. A Hungária játéka igazolta a csapat egyébként ismert képességeit: a futball minden szépségét és technikáját bemutatta; villámgyors akciók, egyéni trükkök és nyugodt, elegáns szerelés egymást váltották. A Hungária azonban taktikai hibát követett el: az első félidőben a csapatros játékosai a kapu torkában is baletkeztek, tologattak. Amásodik félidőben, amikor a mérkőzés vesztesre állott, kiába fokozták az iramot; az U védelme, de nem utolsó sorban Moldoveanu kapus csodás védeése lehetetlenné tette a mérkőzés eredményének megérdemelt megfordítását. Az első félidőben, komoly akarással és a Hungária játékait sajnós ritkán jellemző rámenéssel a vendégcsapat kényelmesen megnyerhette volna a mérkőzést és azután ráért volna technikáját csillogtatni. Ezt azonban elmulasztotta és — kikapott. Vereségét pedig nem menti sem a világbajnokságon szereplő öt legjobb játékosának (Szabó, Bíró, Turay, Sas, Titkos) hiánya, sem a játékevezető „hazahuzása”, sem fáradtsága. Képességekben a Hungária tartalékos csapata is jóval felülmúlja az egyetemiek csapatát, lelkesedésben és közönnyelében azonban az egyetemi csapat kiadós előnyt adhat a Hungáriának. Az Universitatea, ha szerényebb adottságok mellett is, nagyobb lendülettel játszott, a győzelmet tehát megérdemelte.

Universitatea: Moldovan, Dragulescu—Iancovici, Putnic—Pop III—David, Benkő—Sepi—Gallis—Medrea—Capusan.
Hungária: Ujvári, Kiss—Kállay, Sebes (Négyesi)—Kalmár (Somlai)—Dudás, Vidor (Bartos—Müller—Kardos—Cseh—Szabó III.

A Svájc—Németország mérkőzésével ma kezdődik a labdarugóvilágbajnokság döntő küzdelme

Csütörtökön délután közel ötezer főnyi szoktalanul „diszes” közönség jelenlétében játszott a többszörös magyar bajnok, a Hungária első cluji mérkőzését. A Hungária játéka igazolta a csapat egyébként ismert képességeit: a futball minden szépségét és technikáját bemutatta; villámgyors akciók, egyéni trükkök és nyugodt, elegáns szerelés egymást váltották. A Hungária azonban taktikai hibát követett el: az első félidőben a csapatros játékosai a kapu torkában is baletkeztek, tologattak. Amásodik félidőben, amikor a mérkőzés vesztesre állott, kiába fokozták az iramot; az U védelme, de nem utolsó sorban Moldoveanu kapus csodás védeése lehetetlenné tette a mérkőzés eredményének megérdemelt megfordítását. Az első félidőben, komoly akarással és a Hungária játékait sajnós ritkán jellemző rámenéssel a vendégcsapat kényelmesen megnyerhette volna a mérkőzést és azután ráért volna technikáját csillogtatni. Ezt azonban elmulasztotta és — kikapott. Vereségét pedig nem menti sem a világbajnokságon szereplő öt legjobb játékosának (Szabó, Bíró, Turay, Sas, Titkos) hiánya, sem a játékevezető „hazahuzása”, sem fáradtsága. Képességekben a Hungária tartalékos csapata is jóval felülmúlja az egyetemiek csapatát, lelkesedésben és közönnyelében azonban az egyetemi csapat kiadós előnyt adhat a Hungáriának. Az Universitatea, ha szerényebb adottságok mellett is, nagyobb lendülettel játszott, a győzelmet tehát megérdemelte.

Csak röviden...

A labdarugószövetség hétezer lej jutalmat ajánlott fel a román válogatott labdarugóknak fejenként, ha legyőzik Kuba csapatát. Ez a jutalom tizenötezer lejre emelkedik, ha a csapat a második fordulón Svédországot is legyőzi, 25 ezer lejre pedig, ha a középdöntőben is győzelmet szerez. A világbajnokság megnyerésére a szövetség nem tűzött ki jutalmat...

Sonja Henie, a női műkorcsolyázás többszörös világbajnoka új üzletágot virágoztatott fel az Egyesült Államokban. Az „Ice-show”-kat, azaz a jégbemutatókat. Sonja Henie óriási filmsikere nyomán gombamódra szaporodnak el a szállodai műjégpályák, s ezeken a műjégpályákon egyik jég-reví követi a másikat. A szereplők jobbára fiatal kanadai, vagy amerikai fiúk-lányok, akik műkorcsolyázó tudásukat szívesen váltják fel — dollárokra.

Szépségét, fiatalságát,
üdeségét megőrzi

BOTÉ
kozmetika
CLUJ, Calea Regale
Ferdinand No. 34/II.
Tel. 20-11. Hamburg M.
Tanítványképzés!

Három heti gyógykura
BUDAPESTEN,
a fürdők metropolisában

Díjmentes vizum, 50% kedvezmény a magyar vasút vonalán. Lakás és teljes ellátás luxusszállodában, illeték, orvosi felügyelet, kiszolgálás, körutazás, számos kedvezmény.

Lejben fizetendő az

„EUROPA”

Román Nemzeti Utazási és Idegenforgalmi Vállalat összes irodáiban.
CLUJON: az „ECONOMIA”-nál Piața Unirii 23. szám.

SZÍNHÁZ-FILM-MŰVÉSZET

A Hatodik emelet sikere

Igazi meglepetés Alfred Ghery új vigjátékának a Hatodik emeletnek előadása. A nagyszerű vigjáték, amely Párizs, Bucaresti és Budapest után nálunk is egy csapásra hódította meg úgy a sajtót, mint a közönsé-

get, egyike a szezon legérdekesebb darabjainak. A nagyszerűen pergő előadás pedig érzékelteti az író elgondolásait. Nem is beszélve a darab kiállításáról, amely szintén egyik főkélléke a darab sikerének.

Nincsenek véletlenek

Az idei szezon utolsó bemutatója Solt Endrének egy most felcsillant nagy írói tehetségnek vigjáték, a Nincsenek véletlenek. A vigjátékot, amely a Budapesti színházon egyik legkimagaslóbb sikere, — még most

is szorozatos előadásokban kerül színre, — színházunk gondos és lelkes előkészületei után, nagyszerű szereposztásban mutatja be a jövő hét elején.

Dugó Dani cukrot oszt

Pinkósvasárnapján délelőtt 11 órakor és hétfőn délután 3 órakor Hetényi Elemér legújabb gyermekoperettje a Dugó Dani kerül színre első helyarádál.

örömet fog okozni a gyermekvilágnak. Hogy a meglepetések be legyenek tetézve Linda cukorkagyár jóvoltából Dugó Dani film című cukorkákat fog osztogatni azok között a gyermekek között, akik eljönnek megnézni őt.

A SZÍNHÁZ HETI MŰSORA:

Szombat 9: Hatodik emelet. (Negyedszer.)
Vasárnap délelőtt 11: Dugó Dani (Hetényi Elemér növendékeinek gyermekelőadása.)
Vasárnap d. u. 3: Láz. (Olcsó helyarádál.)
d. u. 6: Hatodik emelet. (Ötödször.)
este 9: Hatodik emelet. (Hatodszor.)

AZ EDISON MOZGO MŰSORA:

Csütörtök, péntek, szombat és vasárnap.
I. Koldus és Királyfi. Mark Twain regény filmen, főszerepben Erol Flynn. II. A vad merő lovas. Cow-boy film. Főszerepben John Wayne, a cow-boy király. III. U hirádo.

Hétfő d. u. 3: Dugó Dani (Hetényi Elemér növendékeinek gyermekelőadása.)
Hétfő d. u. 6: Hatodik emelet. (Hetedször.)
este 9: Az utolsó fórum. (Negyedszer.)

A ROMÁN OPERA MŰSORA:

Vasárnap, június 5 este: Szimfónikus hangverseny. (Vezényel Edmondo de Vecchi.)
Hétfő: június 6: Aida. Vezényel (Edmondo de Vecchi.)

AZ OPERA MOZGO MŰSORA:

Csütörtöktől premier! A véres határ. Izgalmas vadnyugati kalandfilm. Fősz.: John Wayne és Rex a család. Kiegészítő műsor: Mister Wong. Rémfilm Lugosi Béával.

Jön: A fekete vér. Jack Holt.

A ROYAL MOZGO MŰSORA:

Ma szenzációs premier: Jean Harlow, a tragikusan elhunyt művésznő legutolsó filmje: Saratoga. Partnere: Clark Gable. Előtte: Uj hirádo.

A CAPITOL MOZGO MŰSORA:

A zsarnok. Emil Jannings legújabb hatalmas világfilmje. Műsor előtt Világhíradó.

AZ URANIA MOZGO MŰSORA:

Csütörtök, péntek szombat és vasárnap: Hajsza a kalandok után, szenzációs kalandfilm, főszerepben Harry Piel.

A SELECT MOZGO MŰSORA:

Csütörtök, péntek szombat és vasárnap: Ha egy kémmő szeret... Izgalmas kémmű, főszerepben: Dolores del Rio és Peter Loore.

A MUNKAS MOZGO MŰSORA:

Vasárnap 3, 6 és 9 órakor két szenzáció: I. Gróf Monte Cristo. Monumentális film. Fősz.: Robert Donat és Elisa Landi. II. Cain és Mabel. Az évad legjobb vigjátéka. Fősz.: Clark Gable és Marion Davies. III. Journal.

Nemcsak a C.F.R. engedélyez a
LUNA BUCUREȘTI LOR
látogatóinak 50 és 75% -os
kedvezménytGALERIES LAFAYETTE
minden árral versenyez, bármely
választékon teljes és felülmul minden
minőséget.

RÁDIÓ MŰSOR

Szombat, június 4.

București, 6.30: Torna, hírek, hanglemelés
13.15: Pontos idő, kulturális közleményes
sport. 13.25: Hanglemelés. Közben 14.15
Pontos idő, időjárás, hírek. 15.20: Közlemények, külföldi rádió-aktualitások. 17.30: Katonai előképzősök órája. 19.17: Hanglemelés
20.20: G. Plagino előadása: Sport, testnevelés és a katonai előképzősök. 20.35: Viorica Anghel román népdalokat énekel. 21: Rádió-üzenetek. 22.15: A rádió szalonzenekara. 22.30: Hírek, sport. 22.45: Victor Predescu zenekara.
Budapest, 7.45: Torna, utána hanglemelés
11: Hírek. 14: Hanglemelés. 15.35: Hírek
18.30: Magyar nóták. 20: Jazz. 21: „A király házasodik”. Vigjáték három felvonásban.
22.10: Hírek. 22.30: Budapesti Hangverseny. 22.45: Hírek. 23.05: Cigányzene.
Műt hallgassunk a külföldi műsorból:
Belgrád. 19.45: Ivanka Petrovics hegedűművésznő hangversenye.
London Regional. 21: Birminghami filharmonikusok.
Prága. 19.20: Szórakoztató zene.
Radio Paris. 23.05: Szimfónikus hangverseny.
Toulouse. 21.45: Filmművészetek.
Varsó. 20: Dancowski gondokaművészt.

HIREK

Ebben az évben is SIDA EXTRA

MARAD A FIATALSÁG fényképezőgépe

A GÉP LEI 250
FILM KÖFELVÉTELÉRE LEI 32

Kapható a szaküzletekben
KÉPVISELET: "SIDA" BUCUREȘTI VI.
CAL. CALARASI, 65

Hogyan akar 61 ember ingyen Bucurestibe utazni, Bucurestiből jelentik: Targu-Jiu és környéke 61 lakosa segélyért folyamodott a prefektúrához, hogy Bucurestibe mehessenek a Pasteur-intézetbe veszettség elleni oltásra. A pénzt kiutalták nekik, de utóbb kiderült, hogy egyik kérvényezőt sem marta meg veszett kutya. Az eljárás megindult.

A Botanikus kert hírei. A virágkedvelő közönség ezen a héten kedre szent gyönyörködhetik a pompásan virító Rhododendron és Azalea gyűjteményben. Ezen leginkább közép-ázsiai, kaukázusi és északamerikai alpesi rózsákból a Botanikus kert mult őszi óriási gyűjteményt szerzett Németországból, melyet egy a rendszertani részben, valamint a japán kertben és mint külön Rhododendron-kertet a kert pálak mellett ültetett el. Különlegessége még e héten a lilomfélék családjában virító turkesztáni óriási Eremurus fajok.

Számos női bajnál gyakran igen nagy megkönnyebbülést szerez reggel, éhgyomorral egy fél pohányi természetes „Ferenc József” keserűvizet, hogy a belek tartalmát gyorsan felhigítja és akadálytalanul kiűri, azonkívül pedig az emésztőszervek működését lényegesen előmozdítja. Kérdezze meg orvosát.

Minden harmadik belgára jut egy kerékpár. Brüsszelből jelentik: Belgiumban az utóbbi időben mind nagyobb kedveltségnek örvend a kerékpár. Rése van ebben az országutak tökéletesítésének és a gazdasági viszonyoknak is. Míg 1932-ben hivatalos kimutatás szerint 1,935.000 kerékpár volt használatban a két év előtt tartott számlálás alkalmával ez a szám 2,450.000-re emelkedett. Tavalyi becslés szerint már 2,600.000 kerékpár közlekedett az országban, ami annyit jelent, hogy Belgium minden harmadik lakójára jut egy kerékpár.

Sevuauusz-ünnepi istentisztelet. A Regele Ferdinand uti nagytemplomban a Sevuauusz-ünnepi istentiszteletet rendje a következő: Szombaton, június hó 4-én ünnep előestéjén az esti ima negyed kilenc órakor. Vasárnap, június hó 5-én ünnep első napján a reggeli ima fél 8 órakor. Vasárnap, június hó 5-én ünnep első napján a muszaf ima 10 órakor. Vasárnap, június hó 5-én ünnep első napján máriai ima este negyed kilenc órakor. Hétfőn, június 6-án ünnep másodnapján a reggeli ima fél 8 órakor. Hétfőn, június 6-án ünnep másodnapján a muszaf ima 10 órakor kezdődik. Halottak emlékezete (Mazkir) hétfőn délelőtt a muszaf ima keretében.

Új könyvnapj teljes Ady. Ady Endre összes versei, 544 lap, vászonkötésben most 158 lei, később 251 lei. Könyvnapj: Móricz Zsigmond: Légy jó mindhalálig, 282 lap, fűzve most 59 lei, később 165 lei. Körömdi: Budapesti kaland (világdijs) 544 lap, most fve 92 lei, kve 125 lei, később 178 lei. Sárközy: Mint odott kéve most fve 92 lei, kve 119 lei, később 158 lei. Ilyés: Puszták népe most fve 92 lei, kve 125 lei, később 158 lei, stb., stb. Lepagenál Cluj. Postán utánvétellel. Rendeljen azonnal. Kérjen jegyzéket Lepagétól.

Ujjászervezték a sighetí Mizrachit. A Zs. N. Sz. röviddel ezelőtt ujjászerveztet maramuresi helycsoportja által beindított cionista aktivitásnak az eredményeképpen az elmúlt hét folyamán nagyszabású és impozáns közgyűlésén szervezték újjá hosszú teletenség után a Mizrachí sighetí helycsoportját. A reorganizáló közgyűlésen a Mizrachí helycsoport élére hattagu vezetőséget választottak. A vezetőség tagjai a következők: Munisich Polák, id. Stern Abdahám, Fogel Ignác, Traub Salamon, Feldmann Nándor, Glück Izidor. A választmány tagjai a következők: Klein Márton, Grünfeld Salamon, Berger Nándor, Grünfeld Niszson, Fischei Mendel Beer, Farkas Eliezer, Schwartz Slomó. A Brit Hanoar Hamizrachí részéről a vezetőség tagjai a következők: Izrael Albert, Czikk Chaim, Berger Zélig, Weinberger Hermann. A reorganizált Mizrachí már nagy lendülettel résztvesz a sékel-kampányban, valamint a Keren Hajjeszód-akció előkészítésében és magába tömöríti a sighetí vallásos cionisták legszélesebb rétegeit.

A Caola Szappan enyhe lágú habja olyan, mint egy finom krém és így utólrhetetlenül jótékony hatással van az arcra és a bőrre. Ha minden nap Caola Szappant használ, arca és bőre egészséges és fiatal marad. A Caola Szappan csodálatos illata az utolsó darabkáig állandó.

CA-O-LA

Egyenruhát kapnak a vámhivatalnokok. Bucurestiből jelentik: A pénzügyminisztériumban a vámtisztviselők kötelező egyenruha viselésének kérdésével foglalkoznak. A Curen-tul értesülése szerint a sötétszürke egyenruha hasonlítani fog a tengerésziszteket uniformisához. A pénzügyminisztérium ajánlatot kért a gyáraktól a szükséges posztomennység leszállítására.

Eljegyzés. Pollák Rajzi Vulcan és Weisz Armin Petroseni jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)
Rub Rózsika Petroseni és Szabó Manó Hatég jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

A fénylő arc. A legszebb női arcot is elcsújtja, ha az orr, vagy a homlok fénylik. Kiváló szolgálatot tesz ilyen esetben a SULFAMYL kémpuder, amely megszünteti az arc zsírosságát.

Egy mérnök és négy földműves fürdés közben a vízbe fulladtak. Bucurestiből jelentik: Bucuresti lapok jelentése szerint, Calá-rasi közelében Jilavele községben, Farkas mérnök és négy földműves fürdés közben a vízbe fulladt. A tragikus szerencsétlenség részletei hiányzanak.

Eljegyzés. Liebermann Ruchelit Tg.-Mures eljegyzte Fischmann Smáje Cmasna, jud. Salaj. Minden külön értesítés helyett.

Körömdi F.: A tévedés. A világdijs író új regénye a „Budapesti Kaland”, a „Boldog Emberöltő”, a „Találkozás” és a „Bűnösök” után. Körömdi: Tévedés, Ath. kiadás 333 lap, pompás kiállítás, vászonkötés 178 lei. Új Ath. regények: Szitnyai: Táncc, 356 lap, kötve 178 lei, Bontempelli: Halálós élet, kve 119 lei, stb., stb. Lepagenál Cluj. Postán utánvétellel. Kérjen teljes jegyzéket.

„Egy befejezetlen szerelem” annak a filmnek a története, amelyet a Royal stágermozgó mutat be. Jean Harlow, a vízson platinaszőke művésznőjének alakja még a szemünk előtt van, bár tudjuk, hogy többé viszont soha nem látjuk. Utolsó filmjének, a „Saratogának” éppen ezért mindenhol ropant nagy sikere van. E nagy sikere oka az a körülmény is, hogy az összes filmje között ez a legjobb. A film az amerikai turfok és löversenypályák kulisszatitkait mutatja, be, melynek keretén belül egy nagy szerelem játszódik le. Jean Harlow partnere Clark Gable, akit rajongói rég láttak, de annál többet kapnak tőle filmjében. A Metro Goldwyn ezzel az alkotásával újabb diadalt aratott és nem hisszük, hogy mindenki, aki valaha látta Jean Harlow-ot, ne jöjjön el megnézni még egyszer és utoljára, hogy örökké emlékezetében maradjon a platinaszőke „vamp” szimpatikus alakja.

A világ egy márkáját sem lehet összehasonlítani a

Vermouth Branca

készítménnyel.

Tánc (szerelem, élethajsz). Szitnyai Zoltán új regénye: Tánc, 356 lap, nagy alakban, szép papíron, vászonba kötve 178 lei, Új Athenaeum regények még: Körömdi: A tévedés, kve 178 lei, Bontempelli: Halálós élet, kve 119 lei, Sinclair Lewis: Tékéző szülők kve 119 lei, stb., stb. Lepagenál Cluj. Postán utánvétellel. Kérjen teljes jegyzéket.

Zsidók és izraeliták. Az angolok zsidó eredetéről és Izrael elveszett tíz törzséről. Megrendelhető 25 lej postabélyeg beküldése ellenében a szerzőnél: Dr Stern Ignat, Alba-Iulia.

Foto Friedmann

GYERMEKFÉNYKÉPESZ
REGINA MARIA 49.

Cluji gyárvállalat keres intelligens, jó megjelenésű

helyi ügynököt

Jellege: „Szorgalmas embernek biztos megélhetés.

Érdekes újítást

vezetett be a Heinrich szappangyár a SENLASLO toalett- és fertőtlenítő szappan fogyasztói részére. Ugyanis aki a Senlaslo-szappant csomagoló papírból 12 darabot összegyűjt, az bármelyik szappant árusító üzletben teljesen ingyen kap azokért egy darab azonos nagyságú Senlaslo-szappant. Ezen újítás által a közönség szélesebb rétegeiben és nagyobb mértékben fogják megismerni a ma már nélkülözhetetlen Senlaslo-szappant, amely amellett, hogy egyúttal kellemes illatú piperecské, több kiváló orvostanár egybehangzó szakvéleménye szerint tökéletesen fertőtleníti és annak használatát megvédi a fertőző betegségek ellen.

N, ban
rodáiban.
BZET
e
érdekesebb darabjai...
ban kerül színre...
gyermekvilágnak...
ZGÓ MŰSOBA:
és vasárnap.
engedélyez a
RESTILOR
és 75%-os
nyent
AFAYETTE
senyez, bármely
s felülmul minden
geft.
MŰSOR
június 4.
a, hírek, hanglemezei...
kültüldj műsorból:
Birminghami filha
kozlató zene.
Szimfonikus hangve
művészetek.
vski gondokaművészt

ÚJ KELET Legújabb hírek

Párizs és Prága enyhülésről írnak - a német sajtó továbbra is fenyegetőzik

A D. N. B. cáfolja a Csehszlovákiával kapcsolatos német katonai tanácskozások hírét

Prága, június 3. A kisebbségi statutum ügyében Hodzsa miniszterelnök újból fogadta Kundt és Peters szudetenémet képviselőket. Ugyancsak Prágából jelentik, hogy Bechne, a helyettes miniszterelnök egy pártértekezleten kijelentette, miszerint a kormány a három éves katonai szolgálati idő bevezetését tervezi. Szó van arról is, hogy Prága mintegy 600 ezer lakosát, akiknek felerésze nő, különleges katonai kiképzésnek vetik alá. Ezzel egy időben Párizsból jelentik, hogy Bonnet gűl Prágában megcáfolják azt a hírt, hogy a párizsi enyhülésről szóló sajtóhírekkel kapcsolatban, a cseh sajtó a most folyó megbeszélésekkel kapcsolatban a helyzetet szintén enyhültnek nevezi. A szudeta német mozgalom dinamikáját — írja a Ceske Slovo — kedvezően mérsékli Hodzsa miniszterelnök barátságos szellemű megegyezési készsége és ha a kívülről jövő biztatások megszűnnek, a csehszlovák kormány minden kisebbségével meg fog egyezni.

A pittsburgi egyezmény sorsa

Prágai jelentés szerint a delegáció, mely a pittsburgi egyezmény szövegét Csehszlovákiából hozta, tegnap kihallgatáson jelent meg Benes elnök és Hodzsa miniszterelnök előtt. Amint a Slovac című tót lap írja, a küldöttségnek nem sikerült eredményt elérnie, mert sem az államfő, sem pedig a miniszterelnök nem voltak hajlandók a pittsburgi egyezményt elismerni. Az amerikai delegáció erre elhatározta, hogy egy hónapot tölt adatgyűjtéssel a felvidéken és azután újra Prágába utazik, ahol megkísérik a jobb belátás elérését.

A fentiekkel kapcsolatban, mint Varsóból jelentik, a csehszlovákiai eseményeket érthető izgalommal figyelő lengyel sajtó egyre élénkebben foglalkozik a kérdés megoldásának lehetőségével és az általános melegegésre való elintézését egyre kilátástalanabbnak tartja. Ezt az állítást Hodzsa miniszterelnök azon kijelentésével támasztja alá, amely szerint a pittsburgi egyezmény tartalmaz ugyan bizonyos morális kötelezettséget, de ennek nincs szerződéses kötelezettségi ereje.

A türelmetlenkedő német sajtó

Berlinből jelentik, hogy a német sajtó rendkívül türelmetlen hangú cikkeiben sürgeti Londont és Párizst, hogy vessenek véget a cseh kormány taktikázásának, mert a némettség elérkezett a türelmem végső határához. Ezt az átlátszó manővert — írja a Berliner Börsenzeitung — egyetlen nagyhatalom sem nézhetné tovább és ezért jó lenne, ha a londoni és párizsi urak rábrennének arra, hogy mik lesznek a szomorú következmények.

Már meggyőződhetett arról, hogy a

Primeros Gummy
Lusens

Óvta meg Önt a nemi betegségektől.

Egyidejű berlini jelentés szerint a DNB felsőbb helyről nyert felhatalmazás alapján cáfolja azokat a híreket, amelyek szerint Hitler kancellár Reeder admirálissal, Göring marsallal, Keitel és Brautschitsch tábornokkal nagyfontosságú katonai jellegű megbeszéléseket folytatott volna a csehszlovákai kérdéssel kapcsolatban. Ezek a híresztelések — mondja a cáfolat — kizárólag arra valók, hogy az amugy is túlfeszített kedélyeket tovább zavarják és

a szélső baloldal zavartkeltését elősegítik.

A Havas berlini jelentése szerint dr. Eisenlohr, Németország prágai követe utasítást kapott, tiltakozzék a lehető legérelmesebben a csehszlovákiai kormánynál, amiért Niederrullersdorfban csehszlovák katonák elkobozták a német zászlót és más incidensek miatt is, amelyekért Németország a csehszlovák kormányt teszi felelőssé.

Mindenki siessen a ROYAL slágermozgó szenzációs filmjének bemutatójára:

JEAN HARLOW

a tragikusan elhunyt művész legutolsó filmje:

Saratoga

Egy befejezetlen szerelem története. Mindenki nézze meg ezt a filmet, hogy örökké emlékeztében éljen JEAN HARLOW alakja. Partnere: CLARK GABLE. Előtte journal.

Világhírű riporterek gyűltek össze Prágában

Budapest, június 3. A 8 Órai Újság jelenti Prágából, hogy a világ valamennyi ismert riportere gyűlt össze néhány nap óta a cseh fővárosban. Közülük van Sauerwein, a francia riporterek doyenje. Ugyancsak Prágában tartózkodik Ward Price, Mussolini és Hitler bizalmasa, Knickerboker, aki egyenesen a kínai hadsziénterről érkezett, továbbá Packard és Geyde, a Newyork Times európai levelezője. A világ híres riporterei az Ambassador szállóban ültöttek tanyát. A hotel telefonja éjjel-nappal szüntelenül cseng, mert a riporterek állandóan a világ négy tája felé küldik a legújabb prágai híreket. Bizonyosat azonban senkinek sem tud arról, hogy milyen szenzációra gyűltek össze a riporterek és azok a hírek, amelyek a világsajtóban naponta megjelennek, legfeljebb csak találgatásokból lezárt következtetések.

A prágai német követ tiltakozásai

Prága, június 3. A prágai német követ tiltakozott a csehszlovák német kormánytól, mert egy cseh katona elvette egy német házaspár horogkeresztes zászlóját. Ugyancsak tiltakozását jelentette be a német követ amiatt, hogy cseh katonák inzultáltak egy német állampolgárral.

Hazaárulás címén feljelentette Henleint egy cseh képviselő

Prága, június 3. Henlein szudeta-német vezér ellen hazaárulás gyanúja címén bírvádi

feljelentést tett a cseh kormánykoalícióhoz tartozó Klima képviselő, aki a cseh nemzeti egység pártjának tagja. A képviselő azzal indokolja meg feljelentését, hogy szerinte az államügyesség elmulasztotta megindítani az eljárást Henlein ellen, annak legutóbb a Daily Mailban megjelent nyilatkozata miatt. Bár a szudeta-német párt leszögezte, hogy a cikk szerzője, Ward Price helytelenül tolmácsolta Henlein szavait. A képviselő szerint Henlein ezzel a nyilatkozatával a köztársaság hatályosabb védelméről szóló törvény súlyos megsértésének tényálladékát merítette ki.

Prágai kormánykörökben kinos feltűnést keltett a szélsőjobboldali képviselő fellépése. Prágai politikai körökben ugyanis az a vélemény, hogy a kisebbségi probléma mai feszült állapotában helyesebb volna inkább a békítő utat keresni.

Újra Londonba megy Henlein?

London, június 3. Londoni politikai körök értesülése szerint a szudetenémetek cáfolata ellenére Henlein közelebből Londonba megy, hogy hivatalos politikai körökkel tárgyaljon. Prága, június 3. Politikai körök tudni vélik, hogy angol és francia befolyásra rendelte vissza Prága a határon mozgó csapatakat egy részét, sőt nagyszámu önkéntest is szabadságot. Ebből arra következtetnek, hogy a csehszlovák kormány a békés meg egyezés útját keresi.

Moszkva cáfolja az orosz-kinai katonai egyezmény kötéséről szóló híreket

Kanton, június 3. (Rador.) Nyolc japán gépből álló raj ma újra bombázta Kanton. Az áldozatok száma egyenlőre ismeretlen.

Mint Moszkvából jelentik azt a hírt határozottan megcáfolják, hogy a szovjet és Kína katonai egyezményt kötött volna egy háborús konfliktus esetére egymás kölcsönös megsegítése céljából.

Berlini jelentés szerint Cseng Tien Fon, Kína berlini nagykövete emlékiratot terjesztett a német külügyminisztériumhoz, amelyhez hasonlólt fognak a többi hatalomhoz is eljuttatni. Az emlékiratban arra kéri a német kormányt, tegyen lépéseket, hogy Japán szüntesse be a kínai polgári lakosság elleni légitámadásokat.

Bét Jakob. A clujji Bét Jakob leányiskola e hó elsején kezdte meg héber kurzusait. A kurzusok minimális havi tandíj mellett látogathatók. Beiratkozni lehet (Str. Gen. Berthelot 8 alatt) a hivatalos órák alatt. A vezetőség kéri a t. közönséget, hogy minden ünnepi alkalommal a gratulációkat kérjék a Bét Jakob iskola javára megváltani. Blanketák kaphatók az irodában (Str. Gen. Berthelot 8. Telefon 36-66) Rotter titkárnál.

SEGITSE FOGORVOSÁT

megőrizni FOGAI épségét.

Használja Ön is a fogorvosok ezrei által ajánlott KOLYNOs fogkrémet fertőtlenítő és tisztító tartó tulajdonságainál fogva.

Igéző lesz mosolya KOLYNOs által

Takarékoskodjék. Vegyen nagy tubust!

Tömeges letartóztatások Görögországban az ellenzéki politikusok köréből

Szaloniki, június 3. Görögországban nagyarányú letartóztatások voltak a jelenlegi rezsimmel ellentétben álló ellenzéki politikusok köréből. Az athéni tömeges letartóztatásokkal egyidejűleg a szaloniki rendőrség letartóztatott több kommunista vezetőt és ifjúkommunistát. Közülük van, — jelenti a Havas — több tanár, segédtanerős és postai, valamint vámtisztviselő. A kommunisták a volt agrárpárt és más pártok politikusával együtt népcarcvonalat akartak kiépíteni.

Az árszabályozó bizottság lemondott a maximális árak fenntartásáról

A nemzetgazdasági minisztérium által az árszabályozás feladatával megbízott szakbizottság megbeszélést tartott, amelyen elsősorban a főváros piacán uralkodó árak kérdését vitatták meg. A bizottság úgy határozott, hogy a maximális árak további fenntartását nem fogja javasolni, mivel beigazolást nyert, hogy ezen az uton eredményeket elérni nem lehetett. A bizottság az árubeszerzési terén akar oly intézkedéseket életbe léptetni, amelyek segítségével az árakulást kedvezően befolyásolhatja.

Szigoruan ellenőrzik a lakbérjövödelmet

A pénzügyminisztérium arra a megállapításra jutott, hogy azok az ingatlanulajdonosok, akiknek bérgövedelmük van, nem minden esetben jelentik be a pénzügyi hatóságoknál a bérgövedelemben beállott változásokat. Így sokan nem közlik a pénzügyigazgatósággal, hogy üresen állt lakásaikat, melyekért adólevonásban részesültek, időközben kiadták, vagy a lakbéréket növelték. Emiatt a pénzügyi kormány elhatározta, hogy évente többször fogja ellenőrizni az ingatlanulajdonosok lakbérjövödelmét. A pénzügyigazgatóságok erre névze már megkapták a részletes utasításokat.

— A Goldmark Filharmónia Társaság (mint az izr. hitközség kulturálisztálya), ezúton is értesíti a zenekar tagjait, hogy hétfőn este rendes próbát tart, melyre a tagok feltétlen és pontos megjelenését kéri.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó R. T. ugozása Cluj, Strada Baron I., Pag 18. Telefonszám: 18-60.

BUN DE IMPRIMAT

TÖBBI TUDOS...
Tudós...
No. 22471

Masaryk...
Alábbi cik...
Masaryk...
humánus ko...
volt egyed...
Painlevé, for...
években, am...
uralkodott, f...
Ugykizott, f...
átszarmaztat...
fiatalokra és...
Amerikába...
szellemet. Pe...
világnézetü...
Titulescu...
azonban, vaj...
páthosza és...
mészetesen n...
Mert hog...
dönt az slye...
állithatom, h...
során észreve...
találtam Rod...
gokat ameri...
rezi. A mély...
ellenes vonás...
hez az 6 ug...
emlyéről val...
és egy renki...
elemek, amik...
zseniálisnak...
runkban a zs...
árthat-e több...
6 maga soha...
másnak is v...
zniveltégre é...
uasebb volt...
Ami senki n...
egyesült, min...
férhetetlenség...
kelnek, ha h...
kán van egy...
szetek viszo...
leginkább el...
nál találhat...
államférfiak...
volt ez a ke...
Valószínűl...
kező években...
amit halála...
pitani.

Chamberlain az edes

A csehszlo...
hogy az ang...
sán, tul Cha...
kózatán, a k...
érdelődik...
gazdasági al...
A tények...
valkál, am...
az émtüt n...
zoit s amel...
erélye rántó...
feltétlenül...
Chamberla...
és Berlin ké...
lanatokban...
fel egy Prág...
összezsapás...
közömbös ki...
dett s a k...
éppen ellen...
beszédeiben...
Ma már v...
lain engedet...
nak és en...
az elképzelé...
az előkelő...
célhoz vezet...
Ez a gyo...
lain politika...
gentlemaalik...
kezménye, a...
is elismerni...
Chamberla...
sen venné v...
Halifax írá...
— Igy csak...
egyéni elkép...